

KABİR AZABI VE NİMETİ

Telif

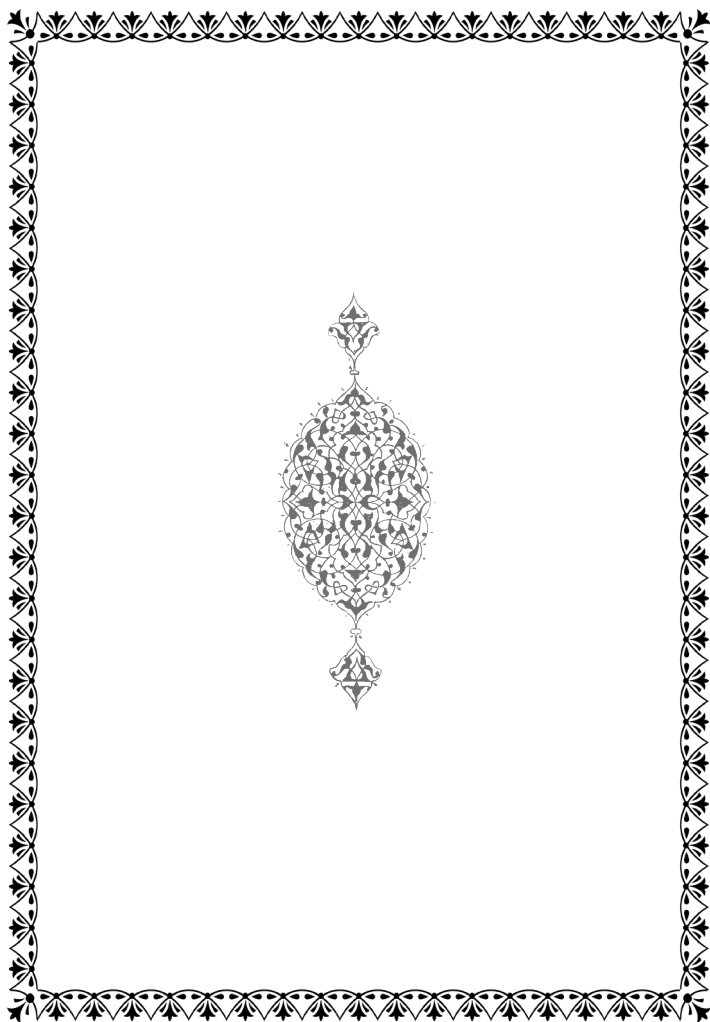
Hüseyin el-Avayşe

Tercüme

Ebu Umeyr bin Muhammed et-Turki

Düzeltili ve Yayına Hazırlama

Ummu Umeyr bintu Ahmed el-Kircali

İÇİNDEKİLER

MUKADDİME	5
1. BÖLÜM	
RUH KABZOLUNMADAN ÖNCE NE OLUR?	11
2. BÖLÜM	
ÖLÜMÜN GELDİĞİ AN	13
3. BÖLÜM	
RUH KABZOLUNDUKTAN SONRA NE OLUR?	15
4. BÖLÜM	
KABİRDEKİ GÜNAHKÂRLARIN BEDENLERİNE YAPILAN AZAB.....	45
5. BÖLÜM	
KABİRDE AZABA SEBEB OLAN GÜNAHLAR.....	53
6. BÖLÜM	
PEYGAMBERLER VE BERZAH.....	59
7. BÖLÜM	
ÖLÜYE, VEFATINDAN SONRA FAYDA VERECEK AMELLER	69

8. BÖLÜM

KİŞİYİ KABİR AZABINDAN KORUYAN ŞEYLER.....73

SON SÖZ

GÜNLÜK İSLAMİ HAYAT.....77

MUKADDİME

Şüphesiz ki hamd Allah'ındır. O'na hamdederiz ve O'na istiane ederiz ve O'ndan mağfiret dileriz. Ve nefislerimizin şerlerinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız.

Allah kime hidayet ederse onu saptıracak yoktur ve kimi de saptırırsa ona hidayet edecek yoktur. Ve Allah'tan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve Muhammed'in O'nun kulu ve resûlü olduğuna şehadet ederim.¹

Allah (subhanehu ve teala) "Bidayet'el-Salikin" serisinin bir devamı olarak bu kitabı yazmamı nasib etti: "Kabir Azabı Ve Nimeti"

1 Bu hitabın kitapların başında zikrediliyor olmasının sebebi, Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sahih olarak gelen bir sünnet olmasıdır. Bu hitab Hutbet'ul-Hace diye bilinir. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) bu başlangıç duasını nikâhta, cuma hutbelerinde vb. ortamlarda okumuş ve bizzat sahabîlere (radiyallahu anhuma)'ya öğretmiştir.

Kur'an ve Sünnetle amel eden her âlim ve davetçi, kitaplarına ve konuşmalarına bu dua ile başlar. Günümüzdeki sünnet inkârcıları ise kasten bu sünneti iptal etmek için kendi düzdükleri کافیeli sözlerle başlarlar. Bu seni şaşırtmasın!

Ben inanıyorum ki, müslüman kardeşlerime bu bilgileri aktarmam zaruridir. Çünkü kabir azabı ve nimetleri akideyi ilgilendiren mes'elelerdendir. Bizim tarafımızdan bilinmesi kaçınılmazdır. (Doğru) imanın rukunları, kabir azabı ve nimeti, cehennem azabı ve cennet nimetleri gibi.

Bu meseleleri öğrenmek kalbin canlanmasına, bu da dışa yönelik amellerin hareketlenmesine vesile olacaktır. Bu durum ahlakımızın düzelmesi ve tabii olarak da müslümanlar ve tüm ümmet için emniyetli, (dış zararlardan) korunmuş bir hayatın (İslami) esaslar üzerine bina edilmesi anlamına gelecektir.

Biz biliyoruz ki bozulma, bir fert veya toplulukta uyarıcıların az olmasından kaynaklanmaktadır. En büyük uyarı Allah (subhanehu ve teala)'ya iman hususunda olmalıdır. O'nun özel veya sosyal hayatımızda, gizli veya açık yaptığımız her şeyi gördüğüne, meleklerin var olduğuna, kabir azabı ve nimetine, cennete ve cehenneme ve inanılması gereken tüm konulara inanmak da bunlardandır.

Mü'min bir şey söylemeden veya yapmadan önce zihninde bu yaptığı işin sonucunun onu Allah (subhanehu ve teala) tarafından nereye götüreceğine bakması gerekir. Cehennem, cennet, kabir azabı ve nimeti gibi...

Binaenaleyh bir mü'min iyi işler haricinde bir iş yapmamalı, yine de ona yakışmayan bir şey söylediği veya yaptığında da, kabir azabını ve cehennem ateşini ayaklarının altından daha yakın hissetmelidir.

Allah (subhanehu ve teala)'dan günahlarının affedilmesi için istiğfar etmeden sakinleşmemelidir. Rabbinin önünde gözü yaşlı, başı eğik ve pişman vaziyette yalvarmalıdır.

Bu inançla dolu önceki müslümanlar (selef) dünyayı fethetmişlerdir. Günümüzde ise İslam ümmeti, bizim imanî (boyuttaki) cahilliğimize binaen bütün yüksek ahlaki ve kültürel değerlerini kaybetmiştir. Biz saadetimizi, istikrarımızı ve emniyetimizi kaybetmiş bir durumdayız.

Aramızdaki kardeşlik sevgisini, cihadı ve Allah yolunda kurban vermeyi unuttuk. Bu da düşmanlarımızı cesaretlendirip, birbirlerini (yardıma) çağırıp topluca bir sofraya oturur gibi üzerimize saldırmalarına yol açmıştır.²

2 Müellif burada şu hadise veya hadiseye adeta işaret etmektedir: Sevban (radiyallahu anı)'tan rivayet edilmiştir: "Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **"Yakında ümmetler yemek yiyenlerin çanaklarına davet ettikleri gibi size karşı (savaşmak için) birbirlerini davet edecekler."** Birisi: 'O gün sayıca azlığımızdan mı (dolayı mı olacak)?' dedi. (Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **"Bilâkis siz o gün kalabalıksınız, fakat selin önündeki çer-çöp gibi (zayıf) olacaksınız. Allah düşmanlarınızın gönlünden**

Dünyada çok şey kaybettik, bir de ahireti kaybetmek çok feci olurdu.

Dinimiz önderliğin meşalesidir. İslam ümmetinin ve Allah'ı arayanların yolunu aydınlatan bir meşale... O meşale ki, kalplere hayat verir ve birleştirir. Nefret ve düşmanlığı giderir. Şeref ve saadetimizi geri iade eder. Fakat bu sadece meşaleye iki elle sarılırsak mümkündür. **“...O halde var mı ibret alıp düşünen?”**³

Bana bu kitabı yazmamda yardımcı ve destek olanlara teşekkürü bir borç bilirim. Özellikle hocam Muhammed Nasiruddin el-Elbani'ye teşekkür borçluyum, çünkü bana yayınlanmamış “Sahih el-Terğib ve't-Terhib”⁴ isimli

sizden korkma hissini alacak. Allah sizin kalbinize de vehn atacak.” Biri: ‘Vehn nedir ey Allahın Resulü?’ dedi. **‘Dünya’yı sevmek ve ölümü kerih görmektir.’** buyurdu.” Bkz. Ebu Davud, 4297. hadis. Şeyh el-Elbani “sahih” demiştir. (mütercim)

3 Kamer Suresi, 15. ayet

4 Şeyh el-Elbani, İmam Münziri'nin “el-Terğib ve't-Terhib” isimli çok hoş ve faydalı eserini tahkik edip sahihlerini ve zayıflarını ayırmıştır. Anlaşılan o ki bu kitap yazılırken Şeyh el-Elbani daha hayattaymış. Hicri 1420'de vefat eden Şeyh Muhammed Nasiruddin el-Elbani, zamanımızın büyük hadis alimi idi. Muhaddis el-Asr (Asrın Muhaddisi) diye anılırdı. Günümüzdeki Hadis ve Sünnet çalışmalarının hemen hemen hepsine katkısı vardır.

eserini araştırmalarım için inceleme imkânı vermiştir. Allah (subhanehu ve teala) onu iyilikle mükâfatlandırsın.

Allah (subhanehu ve teala)'dan temennimiz bu kitabın O'nun rızasına uygun olmasıdır. Bizden bu amelimizi kabul etmesini diler, beni ve müslüman kardeşlerimi kabir ve cehennem azabından korumasını ümit ederim. Bizi kabirde nimetlendirmesini ve cennetini vermesini talep ederim. O'ndan dünyada ve ahirette bize iyi şeyler vermesini dileriz. Muhakkak O'nun gücü buna yeter.

Hüseyin el-Avayşe

Bazı tekfirci zihniyetli alim geçinen zavallılar kitaplar yazıp her fırsatta Şeyh el-Elbani'yi kötölemeyi kendilerine görev edinmişlerdir. Oysa ki bunların hocası mesabesindeki biri şöyle demiştir: “Nerde bir zayıf hadis görsem, tüylerim diken diken olur, bunu Şeyh el-Elbani'ye borçluyum.”

1. BÖLÜM

RUH KABZOLUNMADAN ÖNCE NE OLUR?

1. Allah (subhanehu ve teala) mü'min bir kulun ruhunu almakta tereddüt eder

Ebu Hureyre (radiyallahu anh) dedi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Allahu Teala buyurdu ki: ‘Kim benim dostuma düşmanlık ederse, ona savaş açarım. Kulum bana kendisine farz kıldığım amellerden daha sevgili bir amel ile yaklaşmaz. Kulum bana nafil ibadetlerle yaklaştırmaya devam eder. Ben de onu severim. Ve onu sevdiğim zaman işiten kulağı, gören gözü, tutan eli, yürüyen ayağı olurum. Benden bir şey isterse, istediğini veririm. Bana sığınacak olursa onu korurum. Mü'min kulumun canını almakta tereddüt ettiğim kadar hiçbir şeyde tereddüt etmiş değilim. O ölümü istemez, ben de onun istemediği bir şeyi istemem.’”**⁵

5 Bkz. Sahihu Buhari; Hadis no: 6502. “Mü'minin ölümü istememesinden maksat, ölüm vakti gelince onun ruhunun cesetten çıkması, ölüm sarhoşluğu ve ruhun bedenden kabzedilme dehşeti vs. gibi acı veren durumlarla karşılaşmayı istememesidir. Yoksa buradaki ‘ölümü istemez’ sözünden maksat, bazı insanların sandığı gibi, kulun Allah (subhanehu ve teala) ile buluşmayı istememesi değildir. Allahu Teala en iyisini bilir.” Bkz. “Buhari ve Müslim’de Geçen Kudsi Hadisler” Te’lif: Selim el-Aşşa Hassune. (mütercim)

2. Ölüm döşeginde şeytanın hazır olması.

Şeytan, birinin ölüm yatağında hazır olmaya, insanların diğer işlerinde hazır olmaktan daha isteklidir. Çünkü o, ölüm döşeginde olan insanın (Allah’a karşı) günahkâr ve isyankâr gitmesini ister. Cabir (radiyallahu anh) tarafından rivayet edilen hadis bunun delilidir:

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Şeytan her halinizde yanınızda hazırdır. Hatta yemeğinizde bile hazırdır. Birinizin lokması düşerse onu alsın, tozunu temizlesin ve sonra yesin, şeytana bırakmasın. Yemeği bitirince de parmaklarını yalasın. Çünkü o yemeğin neresinde bereket olduğunu bilemez.”**⁶

6 Sahihittir. Müslim ve İbn Hibban rivayet etmişlerdir. İbn Hibban’ın rivayetinde “Şeytan insanı her şeyde gözetler...” olarak gelmiştir. Buna göre şeytan her halimizde bizi gözetlemekte ve bizimle hazır bulunmaktadır. Ölüm anındaki son fırsatı ise asla kaçırmak istemez.

2. BÖLÜM

ÖLÜMÜN GELDİĞİ AN

1. Kafir ölüm geldiği an dünyaya geri döndürülmek ister

Allah (azze ve celle) şöyle buyurur: **“Nihayet onlardan birine ölüm gelince, demektedir ki: ‘Rabbim! Beni dünyaya geri döndür. Ta ki yapmadan bıraktığım iyi işleri yapayım.’ Asla söylediği sadece kendi sözüdür. Tekrar dirilecekleri güne kadar, arkalarında (dönüşlerine mâni olacak) bir engel vardır.”**⁷

2. Ölüm (anı) sarhoşluğu

İmam Buhari, Aişe (radiyallahu anha)’dan şöyle rivayet eder: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

“Allah’tan başka ilah yoktur. Muhakkak ölüm sekarattır.”⁸⁻⁹

7 Mü’minun Suresi, 99.-100. ayetler.

8 Sekarat: Sekar-sukur aslından gelir. Sarhoş olmak, sarhoş olana kadar içmek, uyuşturucu kullanmak demektir. Sakran; sarhoş, uyuşuk olmak anlamındadır. Bu da ölüm anında insanın bir nevi sarhoşluk halinde olduğunu gösterir. Allah (azze ve celle) Kur’an’da şöyle buyurur: **“Ölüm sarhoşluğu gerçekten gelirdir: ‘İşte ey insan, bu, senin kaçıp durduğun şeydir’ denir.”** (Kaf Suresi, 19. ayet).

9 Sahihtir. Buhari ve Ahmed bin Hanbel rivayet etmişlerdir.

3. Ölüm esnasında kâfirin iman etmesi kabul edilmeyecektir.

İbn Abbas (radiyallahu anhumâ)'dan rivayeten der ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: **"Fir'avn (denizde) boğulurken dedi ki: 'Ben İsrail oğullarının inandığı Allah'tan başka ilah olmadığına iman ettim.' Cibril bana dedi ki: 'Ya Muhammed, keşke deniz(in dibin)den aldığım siyah çamuru Allah'ın rahmeti (Fir'avn'a) ulaşması endişesinden onun ağzına nasıl tıktığımı bir görseydin.'"**¹⁰

4. Ölüm meleği ölüm anında olan kişinin yanı başında oturur.¹¹

5. Ölüm meleği¹² mü'mine Allah'ın affını ve rızasını müjdeler. Kafir de Allah'ın kızgınlığını ve gazabını bildirir.

¹⁰ Sahihîtir; Tirmizî ve Ahmed rivayet etmişlerdir.

¹¹ Müellif verdiği bu bilgilerin arkasına bir yıldız koymuştur. Ve der ki: "Bu bilgiler Bera bin Azîb (radiyallahu anhu) hadisinden alınmadır (kaynağı ileride gelecektir). Bende bu bilgileri hadiste geldiği sırasına göre burada kaydettim."

¹² Kültürümüzde "Ölüm Meleği" yerine sıkça "Azrail" ismi kullanılır, lakin bu isim ne Kur'an'da ne de Sünnette geçmemektedir. Muhtemelen kaynağı eski dinlerin kalıntısıdır.

3. BÖLÜM

RUH KABZOLUNDUKTAN SONRA NE OLUR?

1. Mü'minin ruhu (bedeninden) çok kolay çıkar. Kâfir ise ruhu (bedeninden) zor çıktığı için azab görür.

2. Mü'minin ruhu misk kokusunu andıran en güzel bir kokuyla çıkar. Kâfirin ruhu ise çok iğrenç ve çirkin bir kokuyla çıkar.

3. Mü'minin ruhu Allahu (azze ve celle)'yi tesbih ederken çıkar.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Muhakkak mü'minin ruhu Allah'ı tesbih ederken çıkar.”**¹³

4. Ruh kabzolunurken gözleri onu takip eder

Bunun delili Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şu hadisidir: **“Ruh kabzolunurken gözleri onu takip eder.”**¹⁴

5. Melekler mü'minin ruhu için bütün semaları açarlar Teker teker (semaları) geçer ve hepsi mü'min için açık vaziyettedir.

6. Kafir için semanın kapıları açık değildir.

13 Sahihdir. Bkz. Sahih el-Cami, Hadis no: 1927

14 Sahihdir. Müslim rivayet etmiştir.

7. Allah (subhanehu ve teala) müminin ruhunu kitabı İlliyyin’de¹⁵ kaydolunduktan sonra geri götürülmesini emreder.

8. Kâfirin ruhu ise Siccin’de¹⁶ kaydolunduktan sonra semadan vücuduna geri girmesi için atılır.

9. Mevta defin esnasında kabri etrafındaki salih insanları bilir. Bir deveyi kesip, etini dağıtma işlemi ne kadar sürüyorsa, ölü de bu zaman diliminde etrafındakileri bilir (ve hisseder). Aynen Amr bin As (radiyallahu anh)’tan rivayet edilen haberde naklonulduğu gibi:

"Beni defnederken, kabrim etrafında bir süre durun. Bir deveyi kesip, etini dağıtma işlemi ne kadar sürüyorsa o kadar (bir süre). Rabbimin elçilerine (meleklerle) cevap verirken sizin varlığınızı etrafımda hissedebileyim."¹⁷

10. Hiç kimsenin kurtulamadığı kabir daralması.

15 İlliyyin için bakınız: **"Hayır, onların dedikleri gibi değil. İyilerin kitabı şüphesiz 'İlliyyîn'dedir. İlliyyîn'in ne olduğunu sen bilemezsin. O, Allah'a yakın olan meleklerin gördüğü işaretlenmiş bir kitaptır."** (Mutaffin Suresi, 18.-21. ayetler)

16 Siccin için bakınız: **"Zira kötü iş yapanların amelleri 'Siccin' denilen kitapta yazılıdır. Siccin'in ne olduğunu sen bilemezsin. O işaretlenmiş bir kitaptır."** (Mutaffin Suresi, 7-9 ayetler.)

17 Sahihdir. Müslim rivayet etmiştir.

İbn Abbas (radiyallahu anhuma)'tan rivayet edildi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

“Şayet kabir daralmasından bir kişi kendini kurtarabilseydi, o da Sa'd bin Muaz olurdu, ama o bile kabri tarafından sıkıldı, sonra serbest bırakıldı.”¹⁸

11. Aklın ölüde yeniden yerine gelmesi.

Abdullah bin Ömer (radiyallahu anhuma)'dan rivayeten: "Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) kabir meleşinden bahsetmişti. Ömer (radiyallahu anh) dedi ki: Ey Allah'ın Resulü! Aklımız tekrar geri gelecek mi? Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **‘Evet. (Aynen) bugünkü gibi.’** Ömer (radiyallahu anh) dedi ki: Bende onun ağzına taş koyarım.”¹⁹

12. Vefat eden kişi arkadaşlarının (defin sonrasında) yanından ayrılırken ayak seslerini işitir.

13. Vefat edenin ne zaman sorguya çekildiği.

Sorguya çekme hemen (ölüyü) defnettikten hemen sonra gerçekleşir, çünkü Allah Resulü (sallallahu aleyhi

¹⁸ Sahihdir. Tirmizi rivayet etmiştir. Şeyh El-Elbani Sahih el-Cami'de sahih kabul etmiştir.

¹⁹ Hasendir. Ahmed, Taberani ve Münziri rivayet etmişlerdir. Şeyh el-Elbani hasendir demiştir. Ömer (radiyallahu anh)'ın burada kasdı Rabbini takdis ettiği için Allah'ın ona yardım edip kabir meleşini doğru cevaplarla susturmasıdır.

ve sellem) ne zaman bir kişiyi defnetse, hemen kabrin başına durur ve buyururdu ki: **“Kardeşiniz için Allah’tan bağışlanma ve sabır dileyin. Çünkü şu an sorguya çekiliyor.”**²⁰

14. Sorguya çekmek için iki melek gelir.

15. Sorguya çekmek için gelen iki meleğin isimleri ve tarifleri.

Ebu Hureyre (radiyallahu anh)’tan, dedi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Ölü kabre konulunca, Münker ve Nekir denilen mavi ve siyah (renklerde) iki melek gelir ve ‘Şu adam (Muhammed) hakkında ne diyordun?’ diye sorarlar. O da onun hakkında ne söylediğini söyler: ‘O, Allah’ın kulu ve Resulüdür. Ben şehadet ederim ki Allah’dan başka ilah yoktur. Ve (yine) şehadet ederim ki Muhammed O’nun kulu ve Resulüdür.’ Onlar da bunun üzerine derler ki: ‘Biz böyle söylediğini biliyorduk.’”**²¹

16. Allah (subhanehu ve teala) kabirdeki mü’mine yardım ve sabır ihsan eder.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: **“Mü’min kabrinde soru sorulduğunda, o da Allah’tan**

20 Sahihdir. Ebu Davud rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani, Sahih el-Cami’de sahih kabul etmiştir.

21 Hasendir. Tirmizi’nin rivayet ettiği hadisin bir kısmıdır.

başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şهادet etmesi halinde sağlam söz üzere sebat etmiş olur. İşte Allah'ın şu buyruğu buna işaretler: 'Allah, îman edenleri, dünya hayatında ve âhirette sağlam bir söz üzerinde tutar; zâlim olanları da saptırır. Allah, dilediğini yapar.'”²²

17. Mü'min cevap verebilir haldedir. Kafir ise şaşkın ve korkuludur.

18. Salih kişi sorguya çekilmeden önce korkusuzca kabrinde oturacaktır. Kötü kişi ise kabrinde şok halinde oturmaktadır.

Aişe (radiyallahu anha)'dan rivayet olundu. Dedi ki: “Yiyecek isteyen bir yahudi kadın evime geldi ve: ‘Beni doyurun. Allah sizi deccalın fitnesinden ve kabir azabının fitnesinden korusun.’ dedi. Onu Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) gelinceye kadar alıkoydum ve ‘Ey Allah'ın Resulü, şu yahudi kadın ne diyor?’ dedim. ‘Ne diyor?’ buyurdu. ‘Allah sizi deccalın fitnesinden ve kabir azabının fitnesinden korusun.’ diyor dedim.

Bunun üzerine Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) ayağa kalktı. Ellerini kaldırıp deccalın fitnesinden

²² Sahihittir. Buhari rivayet etmiştir. Ayet için bkz. İbrahim Suresi, 27. ayet

ve kabir azabının fitnesinden koruması için Allah’a dua etti ve şöyle buyurdu:

"Hiçbir nebi yoktur ki ümmetini deccalın fitnesinden sakındırmış olmasın. Ben size hiçbir nebinin söylemediğini söyleyeceğim: Deccal bir gözlüdür. Allah ise a’ver (tek gözlü) değildir. Alnında kafir diye yazılıdır, her mü’min onu okur. Kabir fitnesine gelince, kullar onunla karşılaşacaktır. (Melekler) Onlara beni soracaklar.

Eğer salih bir kişi ise korkusuz ve endişesiz bir şekilde kabrinde oturtulur ve: ‘İslam dini ve aranızdaki adam Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) fikrin ne idi?’ diye sorulur. ‘Muhammed Allah’ın Resulüdür. Allah’tan Kur’an’ı getirdi. Bizde onu tasdik ettik’ cevabını verince, cehennem tarafından bir pencere açılır. Oradan korkunç ateşleri görür. ‘Allah’ın seni koruduğu cehenneme bak’ denilir. Sonra cennet tarafından bir pencere açılır, oradan da cennetin hazinelerini ve diğer güzelliklerini görür. ‘İşte burası senin yerindir, çünkü sen şüphesiz bir iman üzere idin, bu iman üzere öldün. İnşaallah bu iman üzere dirilirsin’ denilir.

Eğer o, kötü bir kimseyse, korku ve endişe içerisinde oturtulur. “İslam hakkında görüşün ne

idi?’ diye sorulur. İnsanlar bir şey söylüyordu, ben de onlar gibi söylüyordum’ cevabını verir. Bunun üzerine cennet tarafından bir pencere açılır. Oradan cenneti ve tüm hazinelerini görür. ‘Şuraya bak. Burası Allah’ın sana tahsis edip de (ahlaksızlığın, inançsızlığın sebebi ile seni mahrum ettiği) yerdir’ denilir.

Sonra cehennem tarafından bir pencere açılır. Oradan korkunç ateşleri görür. “İşte burası senin cehennemdeki yerindir. Çünkü sen (Allah’a, İslam’a iman hususunda) şüphe üzere öldün. İnşallah böyle dirilirsin’ denilir. Sonra azab olunur.”²³

19. Mü’min için kabrinde cennete bir kapı açılır.

20. Kafir için kabrinde cehenneme bir kapı açılır.

21. Mü’min cennette yerini görür, kâfir de cehennem ateşinde yerini görür.

22. Mü’minin kabri göz görebildiğince genişletilir ve kafirin kabri de daraltılır.

23 Sahihtir. Ahmed bin Hanbel sahih bir isnadla rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani, Sahihu’t-Tergib’de muvafakat etmiştir.

Nevevi der ki: “Bil ki Ehli Sünnet mezhebinde olmak kabir azabını kabul etmektir. Kitab ve Sünnetin delilleri de bunu orataya koymaktadır. Kabul edip inanmak farzdır.”

Bkz: Müslim Şerhi, İmam Nevevi (mütercim)

23. Salih ameller güzel görünümlü, güzel giyimli, hoş kokulu bir adam suretinde (kurtuluş haberini) müjdeler. Kötü ameller pis giyimli, kötü kokulu bir adam şeklinde gelir ve ona azabı göreceğini müjdeler.

24. Kafir demir bir zincirle toz haline gelene kadar dövülür. Bunun delili Bera bin Azib'den gelen rivayettir.

Der ki: “Ensardan birinin cenazesini defnetmek için, Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) ile çıkıp kabristana gitmiştik. Cenazenin defninden sonra Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) oturdu. Bizde başlarımızda kuşlar varmış gibi kımıldamadan etrafında oturduk. O da elindeki çubukla yeri kazıyordu. Birden başını kaldırdı iki veya üç kere: **‘Kabir azabından Allah’a sığınınız.’** buyurdu. Sonra dedi ki: **‘Mü’min bir kul dünyadaki zamanının sonuna gelip ahirete doğru yol alınca, yüzleri güneş gibi bembeyaz melekler iner, ona cennet kefenlerinden bir kefen ve üzerine serpmek için cennet kokularından güzel bir koku getirip gözünün gördüğü yere oturturlar.**

Ölüm meleği de gelip başucuna oturur ve: ‘Ey salih ruh! Allah’ın bağışlaması ve rızasına yönelip çık’ der. Ve (devamla) buyurdu ki: ‘Ruhta su kabının ağzından damlaların aktığı gibi rahatça çıkar. Ölüm meleği de onu alır.’

Başka bir rivayette Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

“(Müminin) **ruhu çıkana kadar yer ile gök arasında olan her melek ve yerde olan her melek onun için dua eder. Cennetin kapıları ona açılır ve bekçileri cennetin her derecesinde Allah’a (salih) ruhun makamının yükseltilmesi için dua ederler.**

Melekler onu ölüm meleğinin elinde bir an bile bırakmayıp alır, getirdikleri güzel kokular serpilmiş kefene sararlar. Bu da Allah’ın şu buyruğudur:

‘Nihayet birinize ölüm geldi mi, elçilerimiz (görevli melekler) onun ruhunu alırlar. Onlar vazifede kusur etmezler.’²⁴ Ondan etrafa yeryüzünün en güzel kokusu olan misk²⁵ kokusu gibi bir koku yayılır.”

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) devamla buyurdu ki: **“Melekler onu yükseltirler. Karşılaştıkları her melek topluluğu (onlara): ‘Bu salih kimdir?’ diye sorarlar. Onlarda: ‘Filan oğlu filandır’ derler. Dünyada çağrıldığı en güzel isimleri kullanırlar. Böylece onu**

24 En’am Suresi, 61. ayet. İbn Ebi Şeybe, İbn Abbas’ın, “Elçilerimizden kasıt meleklerden ölüm meleğinin yardımcılarıdır.” dediğini nakleder.

25 Bir tür geyiğin karnından çıkarılan bu koku dünyadaki kokuların en güzelidir.

birinci semaya ulaştırırlar. Semanın açılmasını isterler sema açılır. Onu her semadan diğer semaya kadar Allah'a en yakın olanlar uğurlarlar ta ki yedinci semaya ulaşana kadar. Burada Allah (subhanehu ve teala) buyurur ki:

“Hayır! Andolsun ki iyilerin kitabı illiyyin'dedir. İlliyyun nedir bilir misin? (İçinde ameller) kaydedilmiş bir kitaptır. (Allah'a) yakın olanlar müşahede eder.”²⁶

(Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla dedi ki:) **“Ve (akabinde) kitap illiyyine kaydedilir. Ondan sonra Allah (subhanehu ve teala) buyurur ki: ‘(Ruhu) Dünyaya geri götürünüz, çünkü bu benim vaadimdi. Ben onları oradan yarattım, onları oraya geri götüreceğim ve onları oradan yeniden kaldıracam.’**

(Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla buyurdu ki:) **“(Ruh) Dünyaya geri döndürülüp vücuduna götürülür. (Defin işinden sonra ölü) dönüp gidenlerin ayak seslerini işitir. İki karanlık melek gelip onu oturtur ve şöyle sorarlar: ‘Rabbin kim?’ O da ‘Allah’ diye cevap verir. ‘Dinin ne?’ diye sorarlar: ‘Dinim İslam’ diye cevap verir. ‘Size gönderilen bu adam ²⁷kimdir?’**

²⁶ Mutaffin Suresi, 18.-21. ayetler.

²⁷ Daha önce geçtiği gibi ve ileride de görüleceği üzere muhataplara hep **“Bu adam kimdir?”** diye sorulur. Burada

diye sorarlar. ‘Allah’ın Resulüdür’ diye cevap verir. ‘Ne biliyorsun’ diye sorarlar. O da: ‘Allah’ın kitabını okudum ve ona iman ettim’ diye cevap verir. (Melek) onu doğruya yönlendirir ve sorar: ‘Rabbim kim? Dinin ne? Peygamberin kimdir?’ Ve bu mü’minlerin başına gelecek olan imtihanların sonuncusudur. Bu da Allah’ın şu buyruğudur: ‘Allah sabit sözle iman edenleri hem dünyada, hem ahirette sapsağlam tutar. Allah zalimleri saptırır. Allah dilediğini yapar.’”²⁸

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) devamla buyurdu ki: **“O diyecektir ki: ‘Rabbim Allah’tır. Dinim İslam’dır ve Peygamberim Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’dir.’ Bunun üzerine semadan bir münadi şöyle nida eder: ‘Kulum doğru söyledi. Ona cennet yataklarından bir yatak yapın ve ona (kabrinden) cennete bir kapı açın.’”**

(Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla buyurdu ki:) **“Ona güzel yüzlü, güzel giyimli ve hoş kokulu bir adam gelir ve der ki: ‘Sana gelen müjdeye sevin. Allah’ın rızasına ve sonsuz bereketli olan bahçelere sevin. İşte bugün sana geleceği haber**

insanlara Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)’in teker teker gösterileceği akla gelmektedir. En doğrusunu Allah bilir. (mütercim)

28 İbrahim Suresi, 27. ayet

verilen gündür.’ O da ona der ki: ‘Ve sen, Allah sana iyilik ihsan etsin, sen kimsin?’ O da der ki: ‘Ben senin iyiliklerinim. Allah’a yemin olsun, ben senin Allah’a ibadette hep koşturduğuna ve Allah’a karşı gelmekten hep sakındığına şahidim. Allah seni hayırla mükâfatlandırırsın. Ondan sonra onun için cennetten ve cehennemden bir kapı açılır ve ona denir ki: ‘Şayet Allah’a asi olsaydın bu senin (cehennemdeki) yerindi, lakin Allah sana bunu (cenneti) onun yerine verdi.’ Cennettekileri görünce o diyecektir ki: ‘Ya Rabbi! Kıyameti kopar da aileme ve (cennet) hazinelerine kavuşayım.’ Ona denir ki: ‘Sabret.’”

(Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla buyurdu ki:) **“Kafirin eceli gelip, dünyadan ayrılacağı, ahirete yöneleceği zaman, semadan siyah yüzlü ve sert iki melek iner. (Meleklerin) yüzleri simsiyahtır ve yanlarında cehennemden matem bezi (gibi bir şey) getirirler. Gözün görebildiğinçe etrafına otururlar. Ölüm meleği de gelip başucuna oturur ve der ki: ‘Ey kötü ruh! Allah’ın azabına ve gazabına uğramak üzere çık.’”**

(Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla) buyurdu ki: **“Ruh bedeninden öyle (müthiş) bir zorlukla çıkartılır ki, adeta bir tırpanın yaş yünü**

taraması gibidir. Yer ile sema arasında bulunan her melek ona lanet okur, hakeza semada olanlarda (ona lanet okurlar). Cennetin kapıları (ona) kapatılır ve her semanın ehli Allah'a (bu pis) ruhun bulundukları mekânların fevkine yükseltilmemesi için dua ederler. (Ölüm meleği) ruhunu alır almaz göz açıp kapatıncaya kadar bir an geçirmeden diğer melekler (onu) alıp getirdikleri küreklere koyarlar. Ondan yeryüzünde bulunan en pis koku gibi bir koku çıkar. Onu semaya çıkarırlar ve uğradıkları her melek topluluğu: 'Bu pis ruh kimdir?' diye sorarlar. Onlarda dünyadaki en kötü ismi ile cevap verirler. 'Filan oğlu filandır' derler. Böylece birinci semaya çıkarlar. Kapının açılması istenir, fakat açılmaz." Akabinde Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem): "Onlara semanın kapıları açılmaz, deve iğnenin deliğinden geçinceye kadar onlarda cennete giremezler."²⁹ ayetini okudu.

(Bunun üzerine) "Allah (subhanehu ve teala): 'Onu kötülerin kaydedildiği deftere kaydediniz.' buyurur.

Sonra (ruh) kovulur. Akabinde Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur: 'Onu dünyaya geri götürün,

29 İmam Taberi (rahimehullah) ayetin tefsirinde der ki: "Bu demektir ki, devenin iğne deliğinden geçmesi nasıl imkansız ise, kafirlerin cennete girmeleride öylece imkansızdır." Ayet için bakınız: A'raf Suresi, 40. ayet.

çünkü bu benim vaadimdi. Ben onları oradan yarattım, onları oraya geri döndüreceğim ve onları oradan yeniden kaldıracam.’ (Ve) ruh aşağı atılır ve bedenine ulaşır.”

Sonra (Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem) şu ayeti okudu: **“Kim Allah’a ortak koşarsa, sanki gökten düşmüşse kendisini kuş kapmış yahut rüzgar kendisini uzak bir yere sürüklemiş gibi olur.”**³⁰ (Ve) **ruhu bedenine geri girdirilir.”** (Devamla Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem:) buyurdu ki: **“Arkadaşları kabrin başından dönerken onların ayak seslerini işitir.**

30 La ilahe illallah’ın gereği ile amel eden kul, dünya ve ahirette yükselir. ve şeref kazanır. Allah (celle celaluhu)’ın: “(Bütün bunları) **Allah’ı birleyerek ve O’na şirk koştan yapın. Kim Allah’a ortak koşarsa, sanki gökten düşmüşse kendisini kuş kapmış yahut rüzgar kendisini uzak bir yere sürüklemiş gibi olur.”** (Hac Suresi, 31. ayet) ayetinde işaret ettiği gibi tevhid yükseliğe, şirk ise aşağılığa delalet eder.

Allame İbn Kayyim der ki: “İman ve tevhid kendisine yükselinen ve kendisinden inilen sema gibidir. İman ve tevhid üzere olduğunda yeryüzünden semaya yükselinir. İmanı ve tevhidi terk durumunda ise, semadan aşağılara inilir. Şiddetli zorluk, üst üste gelen acı ve ızdıraplar, musibetler bu durumun sonucudur. Allah iman ve tevhidden uzaklaşanını, gönderdiği şeytanlarla azalarını paramparça ederek onu sıkıntıya sokar. Giderek bu eziyet onu rahatsız edip ağırlaştırır ve helak çemberine düşürür. Bkz. “Kitabu La ilahe illallah” Şeyh Salih bin Fevzan. (mütercim)

İki karanlık (görünümlü) melek gelir, onu oturtup şöyle sorarlar: ‘Rabbin kim?’ ‘Hah-hah, bilmiyorum’ der.

‘Size gönderilen bu adam³¹ hakkında ne dersin?’ diye sorarlar. (Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem’in) ismini dahi bilemeyecektir, ama ona ‘Muhammed’ denilecektir ve diyecektir ki: ‘Hah-hah, bilmiyorum, insanların şöyle şöyle dediklerini işitiyordum.’ Ona: ‘Hiçbir zaman bileme!’ denir.

Semadan görevli şöyle nida eder: ‘O yalan söyledi, kabrini cehenneme çevirin, kabrinden cehenneme bir kapı açın, cehennemin sıcaklığı ve kavurucu rüzgarı girsin. Kabri o kadar daraltılır ki kaburga kemikleri birbirine girer. Çirkin yüzlü, çirkin elbiseli ve pis kokulu bir adam gelip: ‘Sana acı ve kederi müjdelerim. İşte bu gün sana va’dedilen gündür!’ der. (Ölü) der ki: ‘Allah sana daha kötü müjdeler versin, sen kimsin? Yüzün kötü haberin müjdecisidir.

(Çirkin yüzlü:) ‘Ben senin yaptığın kötü işlerimim. Allah’a yemin olsun ben senin Allah’a itaate nasıl karşı geldiğine şahidim ve ben senin Allah’a asi gelmede ne derece cüretkâr olduğuna (da hep şahit oldum). Allah da sana layık olduğun azabı tattırsın.’

31 27. dipnota bakınız.

cevabını verir. Sonra onu (azab için) elinde bir deveye vurulunca deveyi toz haline getirebilecek bir balyoz bulunan kör, sağır ve dilsiz birisi gönderilir. Ona öyle darbeler indirir ki toz haline gelir.

Allah (subhanehu ve teala) onu tekrar eski haline çevirir ve yine (görevli) ona vurur. (Ölü) öyle bir feryat eder ki insanlar ile cinlerden başka tüm mahlûkat (bu çığlığı) işitir. Sonra ona cehennemden bir kapı açılır ve kabri cehennemdeki azabla çevrilir ve (ölü) der ki: ‘Ey Rabbim! Kıyameti koparma (da cehenneme girmeyeyim).’³²

25. Sema ehli temiz (ve salih) kulun gelişini selamlarlar ve kurtuluş haberi ile müjdelenir.

26. Kötü ve pis ruh için selamlama söz konusu değildir, bilakis kötü (haber ve azab) ona müjdelenir

27. Mü'min Allah (subhanehu ve teala) tarafından korunduğu ateşi görür

28. Günahkâra cennetten küçük bir delik aralanır ki Allah'ın onu nelerden mahrum ettiğini az da olsa görebilsin

32 Bu hadis mezkur Bera bin Azib (radiyallahu anh) hadisidir. Ebu Davud, İbn Mace ve Ahmed bin Hanbel'in Müsned'inde tahrir edilmiştir. Şeyh el-Elbani Ahkam'ul-Cenaiz'de hadisın sıhhati-ne hükmetmiştir.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: **“Ölümü yakın olan kimsenin yanında melekler hazır olur. Şayet salih bir insandıysa derler ki: ‘Ey temiz bedende bulunan temiz ruh çık! Çık ey övülmeye layık olan! Kurtuluşunu, hoş kokuları ve öfkesiz Rabbini sana müjdeleriz.’ Artık bu (sözleri ruh) çıkana dek tekrarlarlar.**

Sonra onu (semaya) çıkarırlar ve semanın açılmasını isterler. ‘Bu kim?’ diye sorulur. Derler ki: ‘Filan filandır.’ (Sema ehli) derler ki: ‘Hoşgeldin, temiz bedende olan temiz ruh! Buyur övülmeye layık olan! Kurtuluşunu, hoş kokuları ve öfkesiz Rabbini sana müjdeleriz.’

Bunu Allah (subhanehu ve teala)’nın olduğu en yüksek semaya ulaşınca dek tekrar ederler. Şayet kötü bir kimse ise ona derler ki: ‘Ey habis ruh çık! Suçlu çık! Ve sen kaynar su ve irinlerin ve bu türden daha nice azabların müjdesini al!’³³ Bunu ruhu çıkana kadar tekrar ederler. Sonra (ruh) semaya götürülür ve semanın açılması istenir. ‘Bu kimdir?’ diye sorulur. Derler ki: ‘Filan filandır.’ Derler ki: ‘Kötü bir bedende

33 Bu Rabbinin şu buyruğunun gerçekleşmesidir: **"Bu (azab onlar) içindir, tatsınlar onu. Kaynar su ve irindir o. O türden başka çeşit çeşit (azab) daha vardır."** (Sad Suresi, 57.-58. ayetler)

olan kötü bir ruh için hoşgeldin yoktur. Geri dön (ey) suçlu! Semanın kapıları sana açık değildir!

‘Müteakiben (kötü ruh) semadan kabrine geri gönderilir. Salih adam endişesiz ve korkusuz (bir vaziyette) kabrinden kaldırılır. ‘Hangi dinde idin?’ diye ona sorulur. ‘Ben İslam’da idim’ diye cevap verir. ‘Bu adam kimdir?’³⁴ diye sorulur. ‘Bu Allah’ın Resulü Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’dir. O bize Allah’tan açık işaretler getirdi ve biz de ona iman ettik’ diye cevap verir. ‘Allah’ı gördün mü?’ diye sorulur. Der ki: ‘Kimse (dünyada) Allah’ı göremez.’³⁵ Sonra ona cehennem ateşi gösterilir, bir kısım alevler

34 27. dipnota bakınız.

35 Ebu Hureyre (radiyallahu anh)’tan rivayeten: ‘İnsanlar: Ey Allah’ın Resulü! Kıyamet gününde Rabbimizi görecek miyiz?’ diye sorunca, Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Ayın ondördünde, önünde hiçbir bulut olmadığı sırada ayı görmekte herhangi bir sıkıntı veya zorlukla karşılaşılıyor musunuz?”**

Orada bulunanlar: ‘Hayır, ey Allah’ın Resulü!’ deyince yine sordu: **“Önünde bulut olmadığı bir sırada güneşi görmekte bir sıkıntınız oluyor mu?”** Yine: ‘Hayır’ dediler. Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) devamla şöyle buyurdu:

“İşte sizler de Rabbinizi böylece göreceksiniz.” Sahihistir. Buhari ve Müslim tahrir etmiştir. Rabbimizi kıyamet gününde görmeyeceğimizi iddia eden bid’atçılar seni şaşırtmasın. (mü-tercim)

diğerini yutmaktadır ve denir ki: ‘Allah (subhanehu ve teala)’nın seni kurtardığı şu ateşe bir bak!’ Sonra ona cennet gösterilir ve onun güzelliklerini ve içindekilerini seyreder. Ona: **‘Bu senin yerindir’** denilir. Ve yine ona denir ki: **‘Sen bu inanç üzereydin ve bu inanç üzere öldün ve inşaallah bu inanç üzere diriltilirsin.’**

Kötü adam (ise) korkmuş ve dehşetli bir vaziyette düz bir şekilde oturtulur. Ona sorulur: ‘Hangi dinde idin?’ Şöyle cevap verir: ‘Bilmiyorum.’ Ona **‘Bu adam kimdir?’** diye sorulur. **‘İnsanlar şöyle şöyle derken işittim, ben de onlar gibi söylüyordum’** cevabını verir.

Bunun üzerine ona cennet gösterilir ve güzelliklerini ve tüm içindekileri görür. Ona denir ki: ‘Şuraya bir bak! Allah seni nelerden mahrum etti.’ Sonra ona cehennem ateşi gösterilir, bir kısmı bir kısmını yutuyor (vaziyette alevleri görür). Ona denir ki: **‘Burası senin yerindir. Çünkü sen şübhe üzerindeydin, şübhe üzerinde öldün ve inşaallah şüphe üzere diriltileceksin.’**³⁶

29. Melekler (temiz) ruhtan çıkan güzel kokuyu duyarlar.

36 Hadis sahihtir. İbn Mace tahrir etmiştir. Şeyh el-Albani Sahih el-Cami ve Sahih el-Tergib’te sahihtir demiştir.

30. Mü'minler yeni gelen mü'mini selamlamakta o kadar sevinçlidirler ki, (sevinçleri adeta) ailesinden ayrı kalan bir kimsenin ailesine kavuşmasındaki sevincinden daha fazladır.

31. Mü'minin ruhu dünyadaki tasalarından kurtulmuştur.

Ebu Hureyre (radiyallahu anh)'tan rivayeten: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Mü'minin eceli geldiğinde rahmet melekleri** (ruhunu sarmak için) **beyaz bir ipek kumaş getirirler ve: ‘Ey temiz ruh çık! Allah’ın nimetlerine kavuşmak üzere çık!’ derler. En güzel misk kokusu gibi çıkar. Melekler birbirini takip eden bu güzel kokuyu koklar ve onu semanın kapısına kadar getirirler. Oradaki melekler: ‘Yeryüzünden gelen bu güzel koku nedir?’ diye sorarlar.**

Onu mü'minlerin ruhlarına ulaşınca kadar, uğradıkları her semadaki melekler benzer sorular sorar (ve cevabını alırlar). **Mü'minlerin ruhları onun gelmesi ile o kadar sevinçlidirler ki** (adeta) **ailesinden ayrı kalan bir kimsenin ailesine kavuşmasındaki sevincinden daha fazladır.** (Dünyadaki tanıdıklarını meleklerle:) **‘Filan ne yapıyor’** (diye) **sorarlar. Melekler de: ‘Onu kendi haline bırakın, dinlensin, üzerinde dünya yorgunluğu ve sıkıntısı var’ derler.** (Temiz ruhta

müminlere cevaben:) **‘O ölmüştü size gelmedi mi?’ der.** (Melekler de) **şöyle cevap verirler: ‘O yeri olan Haviye’ye³⁷ götürüldü’ derler.** Kâfire gelince, ona da **azab melekleri bir matem bezi ile gelirler ve derler ki: ‘Allah’ın gazabını tatmak için çık!’ derler.** (Pis ruhu) **leş kokusu gibi kokarak çıkar. Ve** (melekler pis ruhunu alıp) **yeryüzünün kapılarına götürürler.”³⁸**

32. Kabirdeki kişiye cennette veya cehennemdeki yeri sürekli gösterilir.

Allah (subhanu ve teala) buyurdu ki: **“Onlar sabah akşam o ateşe arzolunurlar. Kıyametin kopacağı günde: ‘Firavun ailesini azabın en şiddetlisine sokun’ denilecek.”³⁹**

İbn Ömer (radiyallahu anhuma)’dan rivayeten, dedi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Sizden birisi ölünce sabah akşam kendisine (varacağı) yeri gösterilir. Şayet cennet ehli ise o cennet**

37 Haviye için bakınız: **“Tartıları hafif olana gelince, işte onun anası** (varacağı yer) **Haviye’dir. Nedir o bilir misin? (O) kızgın bir ateştir.”** Karia Suresi 8.-11. ayetler. (mütercim).

38 Hadis sahihtir. İbn Mace ve bir benzerini İbn Hibban rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani Sahih el-Tergib’te kaydetmiştir.

39 Gafir (Mü’min) Suresi, 46. ayet. İbn Kesir (rahimehullah) şöyle der: "Bu ayet ehl-i sünnetin kabirdeki berzah azabının varlığına getirdikleri (Kur’an’dan) delillerin en büyük temelini teşkil eder." (mütercim).

ehlindendir. Şayet cehennem ehli ise o cehennem ehlindendir. Ona: ‘Burası Allah’ın seni yeniden dirilttiği kıyamet gününden sonraki yerindir.’ denilir.”⁴⁰

33. Hayvanlar kabirde azab görenlerin seslerini işitirler.

İbn Mes’ud (radiyallahu anh) rivayet etmiştir, dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Muhakkak ölüler kabirlerinde azab olunurlar. Hatta hayvanlar onların seslerini işitir.”⁴¹**

34. Kabir ahiret hayatının birinci basamağıdır.

Osman (radiyallahu anh)’ın azadlısı Hani şöyle dedi: Osman (radiyallahu anh) bir kabrin yanında durunca gözyaşları sakalını ıslatıncaya kadar ağlardı. Kendisine: “Cenneti ve cehennemi hatırlayınca ağlamıyorsun, kabri hatırlayınca ağlıyorsun.” denilince “Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)’i şöyle buyururken işittim (derdi): **‘Kabir ahiret duraklarının birincisidir. Ondan kurtulunca, gerisi kolaydır. Kurtulamayınca gerisi daha da zordur. Kabirden daha korkunç** (daha ibret verici) **manzara görmedim.”⁴²**

40 Sahihdir. Buhari, Müslim ve diğerleri rivayet etmiştir.

41 Sahihdir. Taberani tahrir etmiştir. Bkz. Sahih el-Cami, h. no: 1961.

42 Sahihdir. Tirmizi tahrir etmiştir. Şeyh el-Elbani, Sahih el-Tergib’te “sahih” demiştir.

35. İsyân içinde olanların kabirleri karanlıklar içindedir.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Bu kabirler sahibleri için karanlıklar ile doludur. Allah benim (onlara yaptığım) dualarımla onları aydınlatır.”**⁴³

36. Yaşayanlar (insanlar ve cinler kabirdeki) azabı duyamazlar.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

“Bu ümmet kabirlerinde imtihan olurlar. Ölülerinizi defnetmeyeceğinizden korkmasaydım Allah’a benim duyduğumu duymanız için dua ederdim.”⁴⁴

37. Kıyamet gününden önce cennet meyvelerinden gıdalanmak.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Mü’minin ruhu, cennet ağacından yiyen bir kuş gibidir. Sonra kıyamet günü Allah onu cesedine iade eder.”**⁴⁵

38. Mü’minin ruhu borcuna bağlanmıştır.

43 Sahih hadistir. Müslim rivayet etmiştir.

44 Sahih hadistir. Müslim rivayet etmiştir. Yine Müslim’de buna benzer bir rivayet şöyledir: **“Duyduklarnızı gizleyebilseydiniz, Allah’ın size kabir azabını ıştırirtmesini isterdim.”**

45 Hadis sahihtir. Nesai, Malik, Ahmed rivayet etmişlerdir.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Mü’minin ruhu borcuna bağlıdır, ta ki ödenene kadar.”**⁴⁶

39. Sema ehli mü’min için dua ederler.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Mü’minin ruhu kabzolunurken, iki melek onu alır ve yukarıya çıkarırlar.”** O (sallallahu aleyhi ve sellem ruhun) güzel kokusundan ve sema ehlinin şöyle dediklerinden (de) bahsetti: **“Bu dünyadan gelen salih bir ruhtur. Allah size ve bu aldığınız cana bereket ihsan etsin.”** **Ruh Rabbine yükseltilir ve sonra buyrulur ki: ‘(Ruhu) kaderine götürün.’**

Kafirin ruhu çıkarken (Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem) kötü kokudan ve sema ehlinin şöyle dediklerinden bahsetti: **“(Bu) dünyadan gelen kötü bir ruhtur.”** Ve şöyle nida edilir: **“Bunu kaderine götürün.”**⁴⁷

40. Mü’minin kabri aydınlatılır.

41. Mü’min, kabrinde uyutulur.

42. Mevta ailesine durumunun iyi olduğunu iletmek ister.

46 Hadis sahihtir. Tirmizi rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani “sahih” demiştir

47 Hadis sahihtir. Müslim rivayet etmiştir.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Ölü kabre konulunca, münker ve nekir isminde iki siyah ve mavi (renklerinde) melekler gelir ve sorarlar: ‘Şu adam hakkında ne diyorsun?’ O da (dünyada) söylediği gibi söyler: ‘O Allah’ın Resulüdür. Eşhedu en la ilahe illallah ve enne Muhammeden abdehu ve Resulühu (Şehadet ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur ve Muhammed onun kulu ve Resulüdür).’**

Onlarda: ‘Zaten biz senin böyle dediğini biliyorduk’ derler. Kabri enine boyuna yetmiş zir’a genişletilir, aydınlatılır ve ‘uyu’ denilir. ‘İzin verin döneyim de aileme haber vereyim’ der. ‘Sen sabahleyin sadece en sevdiği kimseler tarafından uyandırılan damat gibi uyu’ derler. Ta ki Allah onu yerinden kaldırıana kadar (böylece uyur). Eğer (ölen kimse) münafık ise (sorulan soruya): ‘İnsanların onun hakkında bir şeyler dediğini duydum, ben de onlar gibi söyledim doğrusunu bilmiyorum’ diye cevap verir. (Melekler de) derler ki: ‘Biz zaten senin böyle söylediğini biliyorduk’ ve arza ‘onu sıkıştır’ diye emrolunur. O da sıkar, kaburga kemikleri birbirine girer. Allah onu diriltinceye kadar azab olunmaya devam eder.”⁴⁸

48 Hasen bir hadistir. Tirmizi ve İbn Hibban rivayet etmişlerdir. Şeyh el-Elbani Silsile’de “hasen” demiştir.

43. Müminin kabri kıyamet gününe kadar yeşilliğe dönüştürülür.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Ölü kabre konulup arkadaşları geri dönerken onların ayak seslerini işitir. Ve ona iki melek gelir. Onu oturup şöyle sorarlar: ‘Bu adam (Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem)⁴⁹ hakkında ne diyordun?’ Mü’min (biriye) şöyle diyecek: ‘Ben şehadet ederim ki o Allah’ın kulu ve Resulüdür.’ Kendisine şöyle denilir: ‘Şu**

49 Bu salat u selamlar nakledilen nüshada (eserde) yazılı değildir. Bunlar rivayetin bir parçası olmayıp dua mahiyetindedir. Bu meyanda İmam Nevevi (rahimehullah) Müslim’in şerhinde şöyle der: “Hadis yazan kişinin Allah azze ve celle’nin ismi geçtiğinde ‘azze ve celle’, ‘teala’, ‘subhanehu ve teala’, ‘tebareke ve teala’, ‘celle zikruhu’, ‘tebareke ismihi’, ‘cellet azametuhu’ vb. gibi ifadeleri yazması müstehaptır.

Hakeza Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)’in ismi geçtiğinde ‘sallallahu aleyhi ve sellem’ olarak tamamını yazmalı, salat ve selamı kısaltmayla geçmemelidir. (s.a veya s.a.v. gibi) Keza ikisinden birini yazmakla yetinmemelidir. Sahabe ismi geçtiğinde de ‘radiyallahu anh’ demelidir. Şayet sahabe, sahabe oğluysa ‘radiyallahu anhuma’ demelidir.

Diğer ulema ve salih insanlar içinde ‘radiyallahu anh’ ve ‘rahimehullah’ demelidir. Kendisinden nakledilen nüshada (eserde) yazılı olmasa bile, bunların hepsini yazmaya dikkat etmek gerekir. Bunlar rivayetin bir parçası olmayıp duadır. Kişinin bahsettiğimiz bu duaları okumuş olduğu nüshada yazılı olmasa bile okuması, tekrarından usanmaması gerekir.” Bkz. İmam Nevevi, Şerhu Muslim. (mütercim)

cehennemdeki yerine bak. Allah onu senin, cennetten bir menzille değiştirdi.” Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu) ki: **“Ölü hem cennetteki yerini hem de cehennemdeki yerini beraber görür.”** (Ravi) Katade (rahimehullah) dedi ki: ‘Allah Resulü bize kabrin yetmiş zir’a geniş ve yeşillığe dönüştüğünü söyledi.’

(Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla şöyle buyurdu:) **“Münafık ve kâfire de: ‘Bu adam hakkında ne diyordun?’ denilince o da: ‘Bilmiyorum insanlar ne diyorsa, ben de onu diyordum’ der. Ona denilir ki: ‘Sen bir şey bilmiyordun ve ilgilenmedin de.’ Sonra iki kulağının arasına demirden bir tokmakla vurulur. Öyle bir ses ile bağırır ki insanlar ve cinlerden başka her mahlûk o sesi işitir. Sonra kabri ona öyle daraltılır ki kaburgaları birbirine girer.”**⁵⁰

44. Mü'minin kabirde vereceği cevap Allah'ın ona lutfettiği hidayet neticesidir

45. İnsana kabirde diğer ibadetler ve dinler sorulmayacaktır

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Mü'min kabre konulunca ona bir melek gelir ve: ‘Kime ibadet ediyordun?’ der. Allah hidayeti nasip etmiş ise cevaben: ‘Allah’a ibadet ediyordum’ der. ‘Bu adam hakkında ne diyordun?’ diye sorar. ‘O, Allah’ın**

50 Sahih bir hadistir. Buhari ve Müslim rivayet etmişlerdir.

kulu ve Resulüdür.’ der. Ve artık hiç bir şeyi ondan sormazlar.

Sonra onu cehennemdeki menziline karşısına götürür. Melek: ‘İşte bu menzil senindi. Ancak Allah seni bundan korudu, sana acıdı. Ona bedel sana cennetten bir yer verdi’ der. O zaman mevta der ki: ‘Bırakın beni ehline dönüp onlara kurtulduğuma dair müjde vereyim.’ Melek: ‘Dur!’ der.

Kâfir veya münaфіk kabre konulunca onu azarlayan bir melek gelir. ‘Kime ibadet ediyordun?’ diye sorar. (Ölü) ‘Bilmiyorum’ der. Ona denir ki: ‘Bilmiyordun ve seni ilgilendirmiyordu da.’ ‘Bu adam hakkında ne diyordun?’ diye sorar. ‘İnsanlar ne derse, ben de onu derdim’ der. Sonra ona demir tokmakla iki kulağının arasına vurulur, öyle bir feryat eder ki, insan ve cinlerden başka bütün mahlûklar bu sesi duyar.”⁵¹

46. Ölü dünyada olup bitenleri işitmez.

Allah (subhanehu ve telala) şöyle buyurur: “Elbette sen ölümlere işittiremezsin. Arkalarına dönüp giderlerken sağırlara o daveti işittiremezsin.”⁵²

51 Sahih bir hadistir. Nesai ve Ebu Davud rivayet etmişlerdir. Şeyh el-Albani Sahih el-Cami’de sahihlemiştir.

52 Rum Suresi, 52. ayet. Kabirlerde yatanların ne kadar büyük bilinirlerse bilinsinler yalvaranları ve yardım isteyenleri duymayacağına bu ayet delildir. (54. dipnota bakınız.)

47. (Bedir savaşında) öldürülen Kuleyb’li kâfirler Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)’i işitiyorlardı, cevap vermeye mecalleri yoktu.

Buhari’de sabittir ki, Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) Bedir savaşında Kuleyb’li kâfirlerin öldürölüp atıldığı kuyuya bakarak şöyle buyurmuştur: **“Rabbinizin size va’dettiğı gerçeğı buldunuz mu?”** (Sahabeler) sorarlar: ‘Ölölere mi sesleniyorsun?’ Buyurdu ki:

“İçinizden kimse onlardan daha iyi işitemez, lakin onlar cevap veremezler.”⁵³⁻⁵⁴

48. Berzah aleminde Allah yolunda şehid düşen sahabeler şehid olmayan (hayattaki) kardeşlerine şehidlerin nasıl rızıklandırılıp diri olduklarını müjdelemek isterler.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Kardeşleriniz şehid edilince, Allah (subhanehu ve teala) ruhlarını yeşil kuşların içine koydu. Bunlar**

53 Sahih bir hadistir. Buhari, Müslim ve Ahmed bin Hanbel rivayet etmişlerdir. Ahmed bin Hanbel’in Katade’den rivayetinde şöyle bir ziyade vardır: “Allah müşrikleri işitsinlerde rezil olsunlar, kahrolsunlar, alçalsınlar, zavallılığa düşüp yaptıklarına pişman olsunlar diye diriltmiştir.” (mütercim)

54 Şeyh el-Elbani (rahimehullah) ölölerin işitmesi hakkında şöyle der: “Bu (olay) sadece Bedir savaşında öldürölün ve kuyuya atılan kafirler için söz konusudur. (İslam’da) genel kaide ölölerin işitmeyeceğidir. Bu konu için bakınız: Alusi, Kitab el-Ayet el-Beyyinat fi Adem Sema el-Emvat.” (mütercim).

cennetin nehirlerine gelip meyvelerinden yerler ve arşın gölgesinde asılmış altın kandillerde barınırlar. Yedikleri, içtikleri şeylerin ve istirahat ettikleri yerin güzeline bulunca: ‘Kardeşlerimize cihaddan yüz çevirmemeleri ve harpten geri kalmamalar için, bize cennette rızık verilip, diri olduğumuzu kim haber verecek?’ dediler. Bunun üzerine Allah (azze ve celle): ‘Sizin namınıza ben onlara tebliğ ederim buyurdu’ ve: ‘Allah yolunda öldürülenleri ölü sanma. Aksine onlar, Rabları katında diri olup. Allah’ın fadlı u kereminden kendilerine verdiği (şehidlik mertebesinde) sevinçli bir şekilde (O’nun sayısız nimetleriyle) rızıklandırılırlar.’ (ayetini) **inzal buyurdu.**”⁵⁵⁻⁵⁶

55 Al-i İmran Suresi, 169. ayet. Bir sonraki ayet ise şöyledir: **“Arkalarında kalıp da henüz kendilerine katılmamış olan (kardeş)lerine, hiçbir korku bulunmadığını ve mahzun da olmayacaklarını müjdelerler.”** (mütercim)

56 Hadis için bakınız: Ebu Davud, Ahmed ve Hakim rivayet etmiştir. Hakim isnadı sahihtir der ve Şeyh el-Elbani muvafakat eder.

4. BÖLÜM

KABİRDEKİ GÜNAHKÂRLARIN BEDENLERİNE

YAPILAN AZAB

Semure ibn Cundub (radiyallahu anh) 'tan rivayeten, dedi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabına ekseriyetle şöyle sorardı: **“Sizden biri bir rüya gördü mü?”** ve Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'e Allah'ın dilediği kadar rüyalar anlatılırdı. Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) bir sabah rüyasını şöyle anlattı:

“Bu gece rüyamda bana iki melek geldi ve beni götürmek istediler. Bana ‘yürü’ dediler. Ben de onlarla yürüdüm ve arkasına yaslanmış bir adamın yanına geldik. Birde gördüm ki diğer bir adam elinde bir kaya ile başında duruyor ve taşı onun başına vuruyor. Başını yarıyor, taş yuvarlanıyor. Adam taşı alıyor, daha dönmeden öteki adamın başı eski (normal) haline alıyor. Sonra adam yanına geliyor, ona yaptığı işkenceyi tekrarlıyor.” Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Subhanallah bu ne?” dedim. Melekler bana ‘sen yürü, yürü’ dediler. (Yürüdük) ve sırt üstü yatmış bir adamın yanına geldik. Baktım ki başka bir adam, uçları çengelli bir demirle onun başında duruyor ve yüzünün bir tarafından ağzını, burnunu ve gözünü kafasına kadar yarıyor. Sonra**

öteki tarafa geçiyor. Oraya da önceki tarafa yaptığı gibi yapıyor. Daha bu tarafı bitirmeden öteki taraf önceki normal halini alıyor. Sonra dönüp normal hale gelen tarafa aynı işkenceyi tekrarlıyor. ‘Subhanallah bu ne?’ dedim.

Bana: ‘Yürü, yürü’ dediler. Yürüdük ve tandır gibi bir yere geldik.

Ravi der ki: Sanıyorum Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem): **“Bir de duydum ki orada çığlıklar ve sesler var”** diyordu. Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem devamla) şöyle buyurdu: **“İçine baktık, çıplak kadın ve erkek dolu. Altlarında alevler kendilerine vuruyor, alevler vurdukça bağırıyorlardı. Ben ‘bunlar kimler?’ diye sordum. Bana ‘sen yürü, yürü’ dediler. Yürüdük ve bir nehre geldik.”** Ravi der ki: “Sanıyorum Allah Resulü: **‘...kan gibi kırmızı!’** buyurdu. (Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla:)

“Bir de baktım bir adam nehirde yüzüyor. Nehir kenarında da ellerinde birçok taş toplamış olan (başka) bir adam vardı. O arada adam yüzdüğü kadar yüzüyor sonra nehrin kenarındaki adamın yanına gelip ağzını ona açıyor. Ağzına bir taş atınca gidip yüzüyor, sonra bir daha ona dönüyor, ağzını açıp adamdan bir taş daha yutuyordu. (Meleklerle:) ‘Bunlar kimlerdir?’ dedim.

Bana: ‘yürü, yürü!’ dediler. Yürüdük (ve) hiç benzerini görmediğim çirkin bir adamın yanına vardık. Yanındaki ateşi karıştırıp etrafında dolaşıyordu. Meleklerle: ‘Bu kim?’ dedim. Bana: ‘Yürü, yürü’ dediler. Yürüdük ve uzun bitkileri olan bir bahçeye geldik. İçinde baharın her nevi çiçeği vardı. Bahçe ortasında başını göremeyeceğim kadar uzun bir adam vardı. Etrafında hiç görmediğim çocuklar vardı. Meleklerle: ‘Bu kim? Bunlar kim?’ dedim. Bana: ‘Yürü, yürü’ dediler. Yürüdük ve büyük bir ağaçlığın yanına geldik. Asla bundan daha büyük ve daha güzel bir yeşillik görmemiştim. Melekler bana: ‘Bu ağaçlığa tırman!’ deyince altın ve gümüş kerpiçlerle yapılmış bir şehre kadar tırmandık ve şehrin kapısına kadar geldik. Açmalarını istedik ve açıldı, girdik. Bizi bir tarafları çok güzel bir tarafları çok çirkin adamlar karşıladılar. Melekler o adamlara: ‘Gidin şu nehirde yıkanın’ dediler. Bir de gördüm ki suyu bembeyaz olan bir nehir enlemesine akıyor. Adamlar gittiler ve oraya daldılar. Sonra dönerek yanımıza geldiler. Artık çirkinlikleri kaybolmuş ve son derece güzelleşmişlerdi. Melekler bana: ‘Burası Adn cenneti, su senin evindir’ dediler. Şöyle yükseklerle baktım beyaz bulutlara benzer bir köşk gördüm. Onlara: ‘Allah iyiliğinizi versin, müsaade edin de oraya gireyim’ dedim. ‘Hayır, şimdi olmaz ama ileride

gireceksin’ dediler. Onlara ‘Bu gece çok acayip şeyler gördüm, nedir bu gördüklerim?’ dedim.

Onlar dediler ki: ‘Sana bildirelim: (İlk uğradığın) başı taşla parçalanan adam Kur’an’ı ezberleyip de onu bırakandır ve uykudan dolayı farz namazlarını kaçırandır. Kıyamete kadar ona öyle yapılacaktır.

İkinci rastladığın ağzı, burnu ve gözü başına kadar yırtılan adam ise sabahleyin evinden çıkıp ufuklara ulaşacak kadar yalan söyleyendir. Kıyamete kadar ona öyle yapılacaktır. Tandır gibi yerdeki çıplak kadın ve erkekler ise, zina edenlerdir. Nehirde yüzüp taş yutan adam ise, faiz yiyendir. Ateş karıştıran adam ise, o cehennem bekçisidir. Bahçedeki uzun adam ise İbrahim (aleyhisselam)’dır. Etrafındaki çocuklar ise (İslam) fıtrat(ı) üzere ölen çocuklardır.”

Ravi der ki, Ashabtan bazıları: “Ey Allah’ın Resulü! Müşriklerin çocukları da mı (orada olacak)?” diye sorunca Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) **“Evet, müşriklerin çocukları da (orada olacak)...”** buyurdu.⁵⁷

57 Ebu Hureyre (radiyallahu anh)’tan rivayeten, dedi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Dünyaya gelen her çocuk ancak fıtrat üzere doğar. Daha sonra ana babası onu yahudi, hristiyan veya mecusi yaparlar. Nitekim hayvan yavrusu da organları tam olarak doğar. Hiç o yavrunun burnunda, kulağında eksik-kesik bir yer görür mü-**

(Ve şöyle devam etti:) **“Bir tarafı çok güzel bir tarafı çok çirkin olan o topluluk ise, onlar iyi bir salih ameli, diğer kötü bir amel ile karıştıranlardır. Allah onları affetti.”**⁵⁸

Bir başka rivayet şöyledir: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Bu gece iki kişinin bana gelip, beni mukaddes bir yere götürdüklerini gördüm.”**

Ravi der ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şu sözüne kadar olayı anlattı:

“Yukarısı dar, aşağısı geniş tandır gibi bir deliğe doğru gittik. Dibinde ateş yanıyordu. Ateşin içinde çıplak kadın ve erkekler vardı. Ateşin alevi ayaklarının altından vuruyordu. Alev arttıkça onlar deliğin ağzından çıkacak kadar yükseliyor, sakinleşince de eski hallerine dönüyorlardı. ‘Bu da nedir dedim?’ ‘Hadi gidelim dediler.’ Yürümeye devam ettik ve kandan bir

sünüz?” Sonra Ebu Hureyre (radiyallahu anh) şu ayeti okumuştur: **“(Ey Muhammed) Dosdoğru olarak yüzünü dîne, Allah’ın fıtratına çevir ki, insanları o fıtrat üzere yaratmıştır. Allah’ın yaratışında hiçbir değişme yoktur, işte dosdoğru dîn budur; fakat insanların çoğu bilmez.”** Sahihdir. Buhari, Malik, Ebu Davud ve Ahmed rivayet etmiştir. Ayet için bkz. Rum Suresi, 30. ayet. (mütercim)

58 Sahihdir. Buhari ve Beyhaki rivayet etmiştir.

nehrin kenarına geldik. Nehrin içinde duran bir adam vardı. Nehrin ortasında da elinde taş bulunan (ikinci) bir adam vardı. Nehirde ayakta duran kişi çıkmaya yeltenince, diğeri onun ağzına bir taş atıp vuruyor ve onu olduğu yere çeviriyordu. Böylece her çıkmak istediğinde (diğeri) onun ağzına bir taş atıp vuruyor ve onu olduğu yere çeviriyordu. ‘Bu da nedir?’ diye sordum. ‘Hadi gidelim’ dediler. Daha ilerleyince baktım ki yeşil bir bahçede büyük bir ağacın gövdesinde yaşlı bir adamla çocuklar duruyor. Ağaca yakın bir adam elinde ateşle ağacı tutuşturuyor. Ağaca tırmandık. Oradan da benzerini görmediğim bir eve götürdüler. Evde yaşlılar ve gençler vardı. Oradan da daha güzel bir eve götürdüler.”

(Hadisin sonunda iki kişi olayı şöyle değerlendirir:)

“Tandır gibi yerde gördüğün kişiler zina edenlerdir. Nehirde gördüğün, faiz yiyendir. Ağacın gövdesindeki yaşlı adam İbrahim (aleyhisselam)’dır. Etrafındaki çocuklar ise fitrat üzere ölen tüm çocuklardır. Ateş yakan kişi cehennem bekçisi, gördüğün ilk ev bütün mü’minlere ait bir evdi. Şu ev ise şehitlere ait olan bir evdir. Ben Cebrail’im şu da Mikail’dir. Başını kaldır’ denildi.” Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: “Ben de yukarıya baktım ve üzerimde

buluta benzer bir şey gördüm. ‘Bu senin evindir’ denildi. ‘Müsaade edin de evime gireyim’ dedim. Dediler ki: ‘Bir miktar daha tamamlayacağın ömrün var. Bu (zamanı) bitirince gireceksin.’”⁵⁹

59 Hadis sahihtir. Buhari rivayet etmiştir. İbn Kayyim (rahimehullah) şöyle der: “Bu hadis Berzah aliminde azabın varlığına delildir. Çünkü peygamberlerin rüyaları gerçeğe tam uygun olan vahıydir.” Bakınız: Kitab er-Ruh, İbn Kayyim el-Cevziyye. (mütercim)

5. BÖLÜM

KABİRDE AZABA SEBEB OLAN GÜNAHLAR

1. Kur'an'ı öğrenip terketmenin ve farz kılınmış namazı ihmal etmenin azabı

Semure bin Cundub (radiyallahu anh) hadisinin tamamını nakletmiştik. Orada şöyle geçmişti: **“...arkasına yaslanmış bir adamın yanına geldik. Bir de gördüm ki diğer bir adam bir kaya ile başında duruyor ve taşı onun başına vuruyor. Başını yarıyor, taş yuvarlanıyor. Adam taşı alıyor daha dönmeden öteki adamın başı eski halini alıyor. Sonra adam yanına geliyor ona yaptığı işkenceyi tekrarlıyor...”**

Hadisin sonunda iki melek Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'e şöyle derler: **“İlk uğradığın başı taşla yarılan adam Kur'an'ı ezberleyip de onu terkeden ve farz namazı kılmadan uyuyan kişidir...”** Diğer bir rivayette şöyle denir: **“Kıyamete kadar ona böyle azab edilir...”**

2. Yalan söylemenin azabı.

(Yine) Semure bin Cundub (radiyallahu anh) hadisinde şöyle geçmişti: **“...ve sırt üstü yatmış bir adamın yanına geldik. Baktım ki başka bir adam uçları çengelli bir demirle onun başında duruyor ve yüzünün bir**

tarafından ağzını, burnunu ve gözünü kafasına kadar yarıyor. Sonra önceki tarafa geçiyor, oraya da önceki tarafa yaptığı gibi yapıyor. Daha bu tarafı bitirmeden öteki taraf önceki halini alıyor. Sonra dönüp normal hâle gelen tarafa aynı işkenceyi tekrarlıyor...” Ve hadisin sonunda “...ağzı, burnu ve gözü başına kadar yırtılan adam da sabahleyin evinden çıkar, ufuklara ulaşacak yalanlar söyler...” denilir.

Diğer rivayette de: “...Kıyamete kadar ona böyle azab edilir...” denilir.

3. Zina eden kadın ve erkeklerin azabı.

Yukarıda bahsettiğimiz hadis şunu da ihtiva eder: “...yürüdük ve tandır gibi bir yere geldik...” Ravi der ki: ‘Sanıyorum Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem): “...bir de duydum ki orada çığlıklar ve sesler var...” diyordu.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle devam etti: “...içine baktık, çıplak kadın ve erkek dolu. Altlarından alevler kendilerine vuruyor, alevler vurdukça bağırıyordu...” Bunun sebebi de şöyle açıklanmıştır: “...tandıra benzeyen yerdeki çıplak kadın ve erkekler ise zina eden erkeklerle zina eden kadınlardır...”

4. Faiz yiyenlerin azabı.

Yine zikrettiğimiz hadiste şu bölüm vardı: “**...yürüdük ve bir nehre geldik.**” Ravi der ki: “Sanıyorum Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem): ‘**...kan gibi kırmızı...**’ buyurdu.” (Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem devamla şöyle buyurdu:) “**...bir de baktım ki bir adam nehrde yüzüyor. Nehir kenarında da ellerinde birçok taş toplamış olan bir (başka) adam vardı. O arada adam yüzdüğü kadar yüzüyor, sonra nehrin kenarındaki adamın yanına gelip ağzını ona açıyor, yüzüyor, sonra bir daha ona dönüyor, ağzını açıp adamdan bir taş daha yutuyordu...**” Hadisin sonunda da buyrulur ki: “**...nehrde yüzüp taş yutan adam ise, o faiz yiyendir...**”

5. İdrardan sakınmamanın azabı.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: “**Kabir azabının ekserisi idrardandır.**”⁶⁰

6. Aile efradının ağlamasından dolayı kafirin azabı arttırılır.

60 Hadis sahihtir. İbn Mace ve Hakim rivayet etmiştir. Hakim “Buhari ve Müslim’in şartlarına göre sahihtir” demiştir. Başka rivayetlerde bu azabın sebepleri şöyle açıklanır:

“**...su dökerken örtünmezdi...**” (Buhari bu hadisi “İdrardan Sakınmamak Büyük Günahlardandır” diye müstakil bir babta kaydetmiştir. Bu da meselenin ehemmiyetini te’kid etmektedir.)

“**...idrardan sakınmazdı...**” (İbn Hibban’ın Sahih’inde ve benzeri rivayetler Ahmed’in Müsned’inde İbn Mace’nin Sünen’inde rivayet edilmiştir.)

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Allah, kafirin ailesi onun için ağladığında azabını artırır.”**⁶¹

7. Ölü (matem tutanların) feryadından dolayı azab görür.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Ölen kimseye (ardından) feryad ederek ağlamak, kabirde azab görmesine sebep olur.”**⁶²

8. Ölü aile efradının onun hakkında kullandıkları bazı tabirler dolayısıyla azab görür.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Herhangi bir kişi ölür de ağlayıcıları kalkıp ‘Vah desteğimiz, vah efendimiz!’ (Veya buna benzer şeyler söyler, ağıt yakarsa) onun başına iki melek dikilir ve ona vurarak ‘Sen böyle miydin?’ derler.”**⁶³

9. İnsanlar arasında koğuculuk yapanların azabı

“...İdrardan temizlenmiyordu...” (Buhari, Müslim ve İbn Ebi Şeybe İbn Abbas radiyallahu anhuma’dan rivayet etmişlerdir.) (mütercim)

61 Sahih hadistir. Nesai rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani sahih kabul etmiştir.

62 Sahihtir. Buhari, Müslim, İbn Mace ve Nesai rivayet etmişlerdir.

63 Sahihtir. İbn Mace ve Tirmizi rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani sahih el-Tergib’te sahih demiştir.

İbn Abbas (radiyallahu anhuma)’dan rivayeten, dedi ki: “Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) iki kabrin yanından geçerken, **‘Bunlara şübhesiz azab ediliyor. Azabları büyük (bir şey)den dolayı değil. Bilakis (azab çekmelerine sebep olan şey) çok (zor değil ama) önemlidir. Bunlardan birisi koğuculuk yapardı, diğeri de (bevlederken) örtünmezdi.’** buyurdu.”⁶⁴

64 Sahih hadistir. Buhari, Müslim ve diğerleri rivayet etmiştir. Allame İbn Kayyim’de kabirde azaba sebep olan günahları saydıktan sonra şöyle der:

“İnsanların ekserisi bu günahları işliyor olunca kabirlerde yatanların ekserisi de azab görüyor demektir. Azabdan kurtulanlar çok azdır. Dış görünüşüne bakılırsa kabirlerin dışı toprak iken içerisinde ateşler yanmaktadır. Dıştan azab toprak ve nakışlı taşlarla olur. İçerisinde ise, tencerenin içerisinde bulunan yiyecekleri kaydattığı gibi insanları kaynatan bela ve felaketler vardır. Allah’a yemin olsun ki verilen nasihatlerden hiçbirini tutmayarak, aklı ile şehveti arasında kalanlar bu azabı hak etmişlerdir.

Ey dünya yurdunu güzelleştirenler! Sizinle beraber yok olacak yurdu güzelleştirirken her an gidebileceğiniz ahiret yurdunu harab ediyorsunuz. Başkalarının oturup faydalanacağı evleri yaparken sizden başkasının oturamayacağı ahiret evlerini harab ediyorsunuz. Burası ebediyet yurdu, amellerinin karşılığı alınan ekinlerin biçildiği bir yurttur. Burası ibret alınacak bir yer olup ya cennet bahçelerinden bir bahçedir, ya da cehennem çukurlarından bir çukurdur.” Bakınız: Kitab er-Ruh, İbn Kayyim el-Cevziyye. (mütercim)

6. BÖLÜM

PEYGAMBERLER VE BERZAH

1. Allah (azze ve celle), Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in kabrine bir melek görevlendirmiştir. Bu melekte Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)’e salavat getirenlerin isimlerini bildirir.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Bana salavat getirmeyi çoğaltın, çünkü Allah kabrime bir melek görevlendirir. Ne zaman ümmetimden bir kişi bana salavat getirirse, (bu görevli) melek der ki: ‘Şu filan oğlu filan sana salavat getirdi.’”**⁶⁵

(Yine bu meyanda) Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Cuma günü bana çok salavat getiriniz. Çünkü Cuma günü bana salavat getiren kimse yoktur ki, ben (getirdiği bu) salavatı ona geri göndermeyeyim.”**⁶⁶

2. Yeryüzü peygamber cesetlerini çürütmez.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Cuma günü günlerinizin en faziletlisidir. Çünkü**

65 Deylemi Müsned’ul-Firdevs’te rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani Sahih el-Cami’de hasendir demiştir.

66 Şeyh el-Elbani bu hadis için sahihtir demiştir. Hadis no: 1219. Müellif burda sadece hadisin numarasını vermiştir. Şeyhin hangi kitabında bu hadise rastladığını kaydetmemiştir. Allahu a’lem “Sahih Hadisler Silsilesi” olabilir. (mütercim)

Adem (aleyhisselam) o günde yaratıldı, o günde ruhu kabzedildi. İkinci nefha (öldükten sonra dirilme) ve kıyametin kopması o günde olacaktır. Öyle ise o gün bana çok salavat getiriniz. Çünkü salavatlarınız bana arzolunur.”

Dediler ki: ‘Ey Allah’ın Resulü! Salavatlarımız size nasıl arzolunur? Halbuki siz çürümüş olacaksınız!’ Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Şüphesiz, Allah (azze ve celle) yeryüzüne, peygamberlerin cesetlerini çürütmeyi haram kılmıştır.”**⁶⁷

3. Peygamberler kabirlerinde diridirler.

4. Peygamberler (Allah’ın selamı üzerlerine olsun) kabirlerinde ibadet ederler.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

“Peygamberler kabirlerinde diridirler ve orada ibadet ederler.”⁶⁸

“İsra gecesi Musa (aleyhisselam)’ın yanına vardım. Kabrindeydi ve ibadet ediyordu.”⁶⁹

67 Ebu Davud, İbn Mace, Ahmed, İbn Hibban ve Hakim rivayet etmişlerdir. Hakim hadisin sahih olduğunu söyler.

68 Sahih bir hadistir. Şeyh el-Elbani sahihlemiştir. Hadis no:1219.

73. dipnota bakınız.

69 Sahihtir. Muslim rivayet etmiştir.

5. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) Adem, Yahya, İsa, Yusuf, İdris, Harun, Musa ve İbrahim (aleyhimusselam)'ı görmüştür.

6. Musa (aleyhisselam) berzahta gıpta ederek ağlamıştır.

7. Musa (aleyhisselam) Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'e Allah (azze ve celle)'den farz namazların azaltılması için talepte bulunmasını tavsiye etmiştir.

Malik bin Sa'saa (radiyallahu anh)'tan rivayeten dedi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Bir gece Hatim denilen yerde yatıyordum. Bir kimse geldi, buradan buraya kadar vardı. (Ravi der ki, göğsünün üst kısmından göbeğine kadar göstermiştir) ve kalbimi çıkardı. İçi iman dolu altın bir leğen getirdiler. O kimse kalbimi ovdu, yıkadı. İçini imanla doldurduktan sonra yerine koydu ve bana katırdan alçak, merkepten yüksek ismi Burak olan bir ak hayvan getirdiler.**

Bu öyle bir binek idi ki, adımını gözü yettiği yere basardı.⁷⁰ Beni ona bindirdiler. Cibril de benimle bineğe beraber bindi ve ilk semaya ulaştık ve (Cibril)

70 Bu ifade tam anlamıyla bir mucizedir. Bu gün ki ilmin bildiği en azami sürat ışık hızıdır. Bu hızın bile kainattaki bazı mesa-

kapının açılmasını istedi. ‘Kim o?’ denildi. ‘Cibril’ dedi. Bir ses: ‘Yanındaki kimdir?’ diye sordu. ‘Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’dir dedi. Ses: ‘Ona (bir vahiy) gönderildi mi?’ diye sordu. Cibril ‘Evet’ diye cevap verdi. Ses: ‘Merhaba, bu ne güzel bir geliştir’ dedi ve birinci sema açıldı. İçeri girince Adem (aleyhisselam)’ı gördüm. Cibril: ‘Bu senin babandır, ona selam ver’ dedi. Selam verdim ve selamımı aldı. ‘Merhaba, salih oğlum, salih nebi’ dedi.

Sonra Cibril beni ikinci semaya götürdü ve kapının açılmasını istedi. ‘Kim o?’ denildi. ‘Cibril’ dedi. ‘Yanındaki kimdir?’ denildi. ‘Muhammed’ dedi.

feleri kat etmesi için milyonlarca seneye ihtiyacı vardır. Oysa Burak gözünün yetiştiğı yere basabilmektedir.

Avrupa’da okumuş, İşlam ile pek alakası olmayan Pakistan asıllı bir fizikçiye Burak meselesini aktarıp, ışık hızının ötesinde böyle bir olayın, yani anında görölen yere ulaşabilmenin fizik açısından gercekleşmesi mümkün mü diye sorduğumda, gayet serinkanlı bir şekilde: “Elinizin altında çok büyük bir enerji gücünüz varsa mesafeyi büküp, ışığın bile yıllarca zamana ihtiyacı olduğı halde siz anında istediğiniz yere ulaşabilirsiniz.” demişti.

Kasdettiğı enerji gücüne řu an günümüzde ulaşamadığının da altını çizmem gerekir! Oysa Burak bunu gercekleştirebilmektedir. Hadis yalanlayıcılarının dikkatine! Günümüzün bile hâlâ yakalayamadığı bu ilmi 1400 küsur sene önce ancak kim bilebilirdi?

‘Ona (bir vahiy) gönderildi mi?’ denildi. ‘Evet’ dedi. ‘Merhaba (bu geliş) ne güzel bir geliştir!’ denildi ve (ikinci sema) açıldı.

İçeri girdiğimde orada iki teyzeoğlu Yahya ve İsa (aleyhimusselam) ile karşılaştım. Cibril: ‘Bunlar Yahya ve İsa’dır onlara selam ver’ dedi. Onlara selam verdim, selamımı aldılar. Arkasından: ‘Merhaba salih kardeş ve salih nebi’ dediler. Sonra (Cibril) beni üçüncü semaya götürdü ve kapının açılmasını istedi. ‘Kim o?’ denildi. ‘Cibril’ dedi. ‘Yanındaki kimdir?’ denildi. ‘Muhammed’ dedi. ‘Ona (bir vahiy) gönderildi mi?’ denildi. ‘Evet’ dedi. ‘Merhaba (bu geliş) ne güzel bir geliştir’ denildi ve (üçüncü sema) açıldı.

İçeri girdiğimde Yusuf (aleyhisselam) ile karşılaştım. Cibril: ‘Bu Yusuf’tur, ona selam ver’ dedi. Ona selam verdim, selamımı aldı. Arkasından: ‘Merhaba, salih kardeş ve salih nebi’ dedi. Sonra (Cibril) beni dördüncü semaya götürdü ve kapının açılmasını istedi. ‘Kim O?’ denildi. ‘Cibril’ dedi. ‘Yanındaki kimdir’ denildi. ‘Muhammed’ dedi. ‘Ona (bir vahiy) gönderildi mi?’ denildi. Evet dedi. ‘Merhaba (bu geliş) ne güzel bir geliş’ denildi ve (dördüncü sema) açıldı.

İçeri girdiğimde İdris (aleyhisselam) ile karşılaştım. Cibril ‘Bu İdris’tir. Ona selam ver’ dedi. Ona selam

verdim, selamımı aldı. Arkasından: ‘Merhaba, salih kardeş ve salih nebi’ dedi. Sonra (Cibril) beni beşinci semaya götürdü ve kapının açılmasını istedi. ‘Kim o?’ denildi. ‘Cibril’ dedi. ‘Yanındaki kimdir?’ denildi. ‘Muhammed’ dedi. ‘Ona (bir vahiy) gönderildi mi?’ denildi. ‘Evet dedi.’ ‘Merhaba (bu geliş) ne güzel bir geliştir’ denildi ve (beşinci sema) açıldı.

İçeri girdiğimde Harun (aleyhisselam) ile karşılaştım. Cibril ‘Bu Harun’dur. Ona selam ver’ dedi. Ona selam verdim, selamımı aldı. Arkasından: ‘Merhaba, salih kardeş ve salih nebi’ dedi. Sonra (Cibril) beni altıncı semaya götürdü ve kapının açılmasını istedi. ‘Kim o?’ denildi. ‘Cibril’ dedi. ‘Yanındaki kimdir?’ denildi. ‘Muhammed’ dedi. ‘Ona (bir vahiy) gönderildi mi?’ denildi. Evet dedi. ‘Merhaba (bu geliş) ne güzel bir geliştir’ denildi ve (altıncı sema) açıldı.

İçeri girdiğimde Musa (aleyhisselam) ile karşılaştım. Cibril ‘Bu Musa’dır. Ona selam ver’ dedi. Ona selam verdim, selamımı aldı. Arkasından: ‘Merhaba, salih kardeş ve salih nebi’ dedi. Kendisinden ayrıldığımda ağladı. ‘Seni ağlatan nedir?’ denildi. ‘Benden sonra genç birisi gönderildi. Onun ümmetinden cennete girenler, benim ümmetimden cennete girenlerden daha fazla da onun için (ağlıyorum).’ dedi.

Sonra (Cibril) beni yedinci semaya ulaştırdı ve kapının açılmasını istedi. ‘Kim o?’ denildi. ‘Cibril’ dedi. ‘Yanındaki kimdir?’ denildi. ‘Muhammed’ dedi. ‘Ona (bir vahiy) gönderildi mi?’ denildi. ‘Evet’ dedi. ‘Merhaba (bu geliş) ne hoş bir geliştiri’ denildi ve (yedinci sema) açıldı. İçeri girdiğimde İbrahim (aleyhisselam) ile karşılaştım. Cibril ‘Bu İbrahim’dir. Ona selam ver’ dedi. Ona selam verdim, selamımı aldı. Arkasından:

‘Merhaba, salih kardeş ve salih nebi’ dedi. Sonra Sidret’ul-Münteha’ya⁷¹ çıkarıldım. Baktım ki meyvesi taş testiler ve yaprakları da fil kulakları gibiydi. Cibril: ‘Bu Sidret’ul-Münteha’dır’ dedi. Dört nehirle karşılaştım. İki görünmeyen ve iki görünen. ‘Bu nehirler nedir ey Cibril?’ dedim. ‘İki görünmeyen nehir, cennetin nehirleridir. İki görünen nehir ise Nil ve Fırat nehirleridir.’ dedi.

Sonra Beyt’ul-Ma’mur’a çıkarıldım. ‘Ey Cibril, bu nedir?’ dedim. ‘Bu çok ziyaret edilen bir evdir, her

71 Sidret’ul-Münteha için bakınız: “Andolsun onu Sidret’ul-Münteha’nın yanında diğer bir iniş(in)de görmüştü. Cennet’ul-Meva’da onun yanındadır. Sidre’yi kaplayan kaplamıştı. Gözü kaymadı ve sınırı aşmadı. Andolsun o, Rabbinin büyük ayetlerini gördü.” (Necm Suresi, 12.-18. ayetler. mütercim).

gün orda yetmişbin melek ibadet eder ve çıktıkları zaman yerlerine hemen başka yetmişbin (melek) gelir’ dedi. Arkasından bana bir tas şarap ve bir tas bal getirildi. Ben sütü aldım. Cibril dedi ki: ‘Bu senin ümmetinin fıtratıdır.’⁷² Arkasından bana namaz farz kılındı, her gün elli (vakit). Oradan geri döndüm, Musa aleyhisselam’a uğradım. ‘Sana ne farz kılındı?’ dedi.

‘Bana her gün elli (vakit) namaz farz emrolundu’ dedim. ‘Ümmetin her gün elli (vakit) namaz kılamaz. Vallahi ben senden önce İsrailoğullarını deneyip hallerini düzeltmeleri için uğraştım. Rabbine dön de ümmetinin yükünü azaltmasını iste’ dedi. Ben de geri gittim, onu indirildi. Tekrar Musa’ya döndüm, aynı şeyleri yine söyledi. Bunun üzerine geri gittim, onu daha indirildi. Tekrar Musa’ya döndüm ve aynı şeyleri yine söyledi. Bunun üzerine geri gittim ve onu daha indirildi. Tekrar Musa’ya döndüm, aynı şeyleri yine söyledi. Bunun üzerine geri gittim, bana her gün beş (vakit) namaz emrolundu. Musa’ya döndüm. ‘Ne ile emrolundun?’ dedi.

72 İmam Nevevi der ki: “Fıtrattan maksat İslam ve istikamettir. Manası ‘İslam’ın ve istikametın alameti olanı aldın.’ demektir.”

‘Her gün beş (vakit) namaz bana emrolundu’ dedim. ‘Ümmetin her gün beş (vakit) namaz kılamaz, vallahi ben senden önce İsrailoğullarını deneyip hallerini düzeltmeleri için uğraştım. Rabbine dön de ümmetinin yükünü azaltmasını iste’ dedi. Ben de: ‘Artık Rabbimden haya edecek hala gelene kadar istedim, artık buna rıza gösterip (Rabbimin emrini) kabul ediyorum’ dedim. (Yoluma) devam ettiğimde bir ses bana: ‘Farzımı yürürlüğe koydum ve kullarımın yükünü hafiflettim’ diye nida etti.”⁷³

73 Sahih bir hadistir. Buhari, Müslim, Tirmizi ve Nesai rivayet etmiştir. İsrâ ve Mirac hadisesini anlatan hadisler mütevatirdir. Kettani “Mütevatir Hadisler” isimli (bu konuda yazılmış en kapsamlı eserdir) kitabında Suyuti’nin el-Ezhar’da bu hadisın ravilerinin toplam 45 kişi olduğunu söylediğini nakleder. Geçmişte ve günümüzde bazı bid’atçıların bu olayı inkarı seni yanıltdır.

7. BÖLÜM

ÖLÜYE, VEFATINDAN SONRA FAYDA VERECEK AMELLER

1. Ölünün ardından cenaze namazı kılmak.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: “**Bir müslümanın cenaze namazını sayıları yüzü bulan bir topluluk kılarısa** (Allah subhanehu ve teala) **onların orada yaptıkları duaları kabul eder** (mevtayı affeder).”⁷⁴

(Bir başka hadiste şöyle buyrulur:) “**Üzerine bir topluluğun namaz kıldığı cenaze var ya,** (Allah onların) **duasını kabul eder** (mevtayı affeder).”⁷⁵

2. Mevta defin sonrası kabir etrafında kardeşlerinin desteğini hisseder. Bu süre deveyi kesip etini dağıtma işleminin sürmesi kadardır.

(Bunun delili) daha önce zikrettiğimiz Amr bin As (radiyallahu anh) haberidir: “Beni defnettikten sonra kabrimin etrafında bir süre durun, bir deveyi kesip, etini dağıtma işlemi ne kadar sürüyorsa (o kadar bir süre).

74 Sahihdir. Müslim, Nesai ve Tirmizi rivayet etmiştir.

75 Hasendir. Nesai rivayet etmiştir. Hadis no: 5663. Hadisin devamında: “Raviye topluluğun kaç kişi olduğu sorulduğunda: ‘Kırk kişi’ demiştir.” denilir.

Rabbimin elçilerine (görevli meleklerle) cevap verirken sizin varlığınızı etrafımda hissedebileyim.”⁷⁶

3. Cenazenin (defin işleminin) hemen akabinde mevta için af dilemek ve doğru cevap vermesi için dua etmek.

Osman ibn Affan (radiyallahu anh)’tan rivayeten dedi ki: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) ölü defnedildikten sonra durur ve şöyle buyururdu: **“Kardeşiniz için af dileyin. Doğru cevap vermesi için dua edin. Şimdi o sorguya çekiliyor.”**⁷⁷

4. Ölüye hayatında yaptırdığı sadaka-i cariyeye,⁷⁸ bıraktığı yararlı ilim, kendisine dua eden salih evlad (fayda sağlar).

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Kişi ölünce bütün amelleri kesilir, yalnız şu ameli (müstesna): (Yaptırdığı) sadaka-i cariyeye veya bıraktığı faydalı ilim veya (yetiştirdiği) kendisine dua eden salih evlad.”**⁷⁹

76 Sahih bir eserdir. Müslim rivayet etmiştir.

77 Sahih bir hadistir. Ebu Davud, Hakim ve Beyhaki rivayet etmişlerdir. Hakim sahihtir der, Zehebi muvafakat eder.

78 Hastane, okul veya camii yaptırmak gibi kamunun faydalanacağı şeyler sadaka-i cariyedir.

79 Sahihtir. Müslim Ebu Davud, Nesai, Beyhaki ve Ahmed rivayet etmişlerdir.

5. Ölünün yerine oğlu (veya kızı) tarafından verilen sadaka.

Aişe (radiyallahu anha)'dan rivayeten dedi ki: "Bir adam Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'e hitaben: 'Ey Allah'ın Resulü, ölüm anneme ansızın geldi ve vasiyet edemedi öldü. Tahmin ediyorum ki konuşabilseydi sadaka vasiyet ederdi. Onun yerine ben sadaka versem ona (sevabı) ulaşır mı?' dedim. Bunun üzerine Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem), '**Evet**' buyurdu.⁸⁰

6. Bütün mü'minler ve müslümanlar ölü için Allah'a dua etmelidirler ve bağışlanması için talepte bulunmalıdırlar.

Allah (azze ve celle) şöyle buyuruyor: **"...sonra gelenler derler ki: 'Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman etmiş kardeşlerimizi bağışla...'"**⁸¹

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **"Her kim inanan bir erkeğin veya inanan bir**

80 Sahihdir. Buhari, Müslim, Malik, Nesai ve diğerleri rivayet etmişlerdir. Konuyla ilgili İbn Kayyim Kitab'ur-Ruh'ta daha bir çok hadis nakleder.

81 Haşr Suresi, 10. ayet. Ayetin devamı şöyledir: **"... kalplerimizde, iman edenlere karşı hiç bir kin bırakma! Rabbimiz! Şüphesiz ki sen çok şefkatli, çok merhametlisin."**

kadının bağışlanması için dua ederse, Allah'tan her inanan erkek ve her inanan kadın için sevap alır.”⁸²

7. Bu dünyada Allah yolunda İslam'ın sınırlarını müdafaa etmek.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Ölen her kişinin ameli sona erer. Ancak murabitin (Allah yolunda İslam'ın sınırlarını koruyan) müstesna. Onun ameli kıyamet gününe kadar çoğaltılır. Ve (o kimse) kabir fitnesinden emin olur.”⁸³⁻⁸⁴**

82 Taberani, Kebir'de rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani, “hasen” demiştir.

83 Sahihdir. Ebu Davud, Tirmizi, Hakim ve İbn Hibban rivayet etmişlerdir. Tirmizi “hasen-sahihdir” demiştir. Hakim “Müslim'in şartına göre sahihtir” der.

84 Bu hadis daha önce geçen ve amel defterinin üç şeyle kapanmayacağını beyan eden hadisle çelişmez. Çünkü ölen kimsenin amel defterindeki sevapların artmaya devam etmesi (bu iki hadis gereğince) iki şekilde olur:

1. (Sevapları) bir başka kişi vasıtası ile artar. Bu kişi okula gider, hastanede yatar veya geride bırakılan ilimden faydalanır veya babası tarafından iyi yetiştirilmiştir. Dolayısıyla her üç şıkta da amel sahibi sevap alır.

2. (Sevapları) hiç bir kimsenin aracılığı olmadan artar. Tuttuğu nöbet sayesinde İslam ve müslümanlar korunmuştur veya faydalanmıştır. Bu da kendisine Allah'ın indinde sevap almasına sebep olur.

İki cihettede müslümanların korunması ve faydalanması söz konusudur. Bu da ictimai hayatın dengesinin oluşturulmasında büyük rol oynar. Allah'ın müslümanlara vaadi önemli meseleler dolayısıyladır. Yine de en doğrusunu Allah bilir.

8. BÖLÜM

KİŞİYİ KABİR AZABINDAN KORUYAN ŞEYLER

1. Savaşta şehid düşmek.

a) Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

“Şehid için Allah indinde altı özellik vardır: Kanının ilk damlası yere düştüğünde bağışlanır. Cennetteki yerini görür. Kabir azabından kurtarılır. Büyük korkudan emin olur. İman hullesi giydirilir. Yetmiş iki huri ile evlendirilir. Ve yakınlarından yetmiş iki kişiye şefaet eder.”⁸⁵

b) Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)’in ashabından birinden şöyle rivayet edilmiştir: “Bir adam: ‘Ey Allah’ın Resulü! Mü’minler kabirlerinde sorguya çekiliyorlarda, şehit niye sorguya çekilmiyor?’ diye sorunca, Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem): **‘Şehidin başında kılıçların parlaması ona imtihan olarak yeter!’** buyurdu.”^{86_87}

85 Hasen-sahih bir hadistir. Tirmizi, İbn Mace ve Ahmed rivayet etmişlerdir.

86 Tirmizi ve Ahmed rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani Cenaiz’de “hadis bütün yolları ile sahihtir, hasendir” demiştir.

87 Kurtubi hadisi açıklama sadedinde der ki: “Eğer cephede ölenlerin içinde münafıklar varsa, iki ordu karşılaştığı ve kılıçlar

2. Allah yolunda cihad.

a) Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Bir gece ve bir gün nöbet tutmak, bir ay oruç tutmaktan daha hayırlıdır. Eğer ölürsa, eski amelleri onları yapıyormuş gibi devam eder. Ona gelen rızkı da devam eder. Kabir fitnesinden emin olur.”**⁸⁸

b) Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Ölen her kişinin ameli sona erer. Ancak murabitin (Allah yolunda nöbet tutan) müstesna. Onun ameli kıyamet gününe kadar çoğaltılır. Ve o kimse kabir fitnesinden emin olur.”**⁸⁹

3. Karın ağrısından ölen kişi.

Abdullah ibn Yeskur dedi ki: “Süleyman bin Sard ve Halid bin Arfata ile otururken bir ara karın ağrısından ölen bir adamın cenazesine gitmek istediklerini söylediler. O zaman biri diğerine: “Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem), **‘Karın ağrısından ölen kişi kabir azabı**

parıldadığı zaman kaçılır, münafığın halide kaçmak ve kaytar-maktır.

Mü'min ise kendini Allah'a teslim edip feda eder. Harb ve ölüm için ortaya atılması, onun doğruluğunu isbat eder. Bir daha kabirde imtihana gerek kalmaz.”

88 Sahih hadistir. Müslim, Nesai ve Tirmizi rivayet etmiştir.

89 Sahihtir. 83. dipnota bakınız.

görmez.’ demedi mi?” dedi. Diğer de: ‘Evet, öyle’ dedi. Başka bir rivayette: ‘Sen gerçeği söyledin’ denir.”⁹⁰

4. Mülk suresini okumak.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Mülk suresi kabir azabına karşı bir kalkandır** (yani kabir azabından korur).”⁹¹

5. Cuma günü veya gecesi ölmek.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Cuma günü veya gecesi ölen her müslümanı Allah kabir azabından korur.”**⁹²

90 Hadis sahihtir. Nesai, Tirmizi, İbn Hibban ve diğerleri rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani, Cenaiz’de sahih demiştir.

91 Sahihdir. Bkz. Sahih el-Cami. Hakim’in sahih olarak rivayet ettiği benzer bir hadis şöyledir: “Mülk suresi koruyucudur. Kabir azabından kurtarır. Azab, kabirde onu okuyanın baş ucuna gelir. Baş der ki: ‘Benden geçemezsin çünkü, bu başta Mülk suresi okunmuştur.’ Azab ayak ucundan gelir. Ayaklar da: ‘Bu ayaklar Mülk suresi için çok dikilmişlerdir’ derler.”

92 Hadis hasen-sahihdir. Tirmizi ve Ahmed rivayet etmişlerdir.

SON SÖZ

GÜNLÜK İSLAMÎ HAYAT

1. Her gün sabah namazını cemaatle camide kılıyor musun?⁹³

2. Her vakit namazını cemaatle camide kılıyor musun?

3. Bugün Kur'an'dan bir bölüm okudun mu?

4. Her namazın akabinde zikir ve virdini⁹⁴ çekiyor musun?

5. Her farz namazın önündeki ve ardındaki (revatip denilen) sünnet namazları kılıyor musun?

6. (Bugün) ölümü ve kabri hiç düşündün mü?

7. Son geçen günü ve endişesini hiç düşündün mü?

8. Bugün Allah'tan seni cennetine koymasını üç kez istedin mi?

93 Müellif buradaki tavsiyelerini nokta nokta sıralamıştır. Biz kolaylık olması için numaralandırdık. (Mütercim)

94 Burada zikir ve virden maksat, Kitap (Kur'an) ve sahih Sünnette gelen namazın akabinde yapılan tesbihlerdir, yoksa bazı sufilerin icad ettikleri ve adına zikir ve vird dedikleri bid'atlar değildir. Bu konuda Nevevi'nin "El-Ezkar (Zikirler ve Dualar)" veya Nesai'nin "Amel el-Yevm ve'l-Leyl (Gündüz ve Gece İbadetleri)" veya daha öz ve kapsamlı olarak Said el-Kahtani'nin "Hisn'ul-Muslim (Müslümanın Sığınağı)" eserleri örnek gösterilebilir. (Mütercim).

Çünkü Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Şayet birisi Allah’tan onu cennetine koymasını isterse, cennet der. ki: ‘Ey Allah’ım onu cennete koy!’”**⁹⁵

9. Allah’tan bugün seni cehennem azabından korumasını istedin mi? Çünkü Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Şayet bir kişi bunu üç kez isterse, cehennem der ki: ‘Ey Allah’ım, onu cehennemden koru!’”**⁹⁶

10. Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)’in her hangi bir hadisini bugün okudun mu?

11. Kötü meclislerden bugün uzak durabildin mi?

12. Aşırı gülmekten, şakalaşmaktan bugün sakınabildin mi?

13. Bugün Allah korkusundan ağladın mı?

14. Bugün sabah ve akşam zikirlerini çektin mi?

15. Allah (subhanehu ve teala)’ya bugün günahlarının bağışlanması için dua ettin mi?

16. Allah (subhanehu ve teala)’dan bugün içtenlikle şehadeti istedin mi?

95 Sahih bir hadisin bir bölümüdür. Tirmizi rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani Sahih el-Cami’de sahih görmüştür.

96 Yukarıdaki hadisin devamıdır.

Çünkü Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Kim Allah’tan içtenlikle şehit olmayı isterse, yatağında ölse bile onu Allah şehitlik mertebesine ulaştırır.”**

17. Bugün Allah (subhanehu ve teala)’dan kalbine güç ve kuvvet vermesi için duada bulundun mu?

18. Bugün ilmini arttıracığın yeni bir İslami kitap aldın mı?

19. Bugün mü’min kadın ve mü’min erkeklerin günahlarının bağışlanması için (Allah’a) dua ettin mi?

Çünkü her dua ettiğin mü’min kadın ve mü’min erkek için sana sevap vardır.

20. Bugün Allah (subhanehu ve teala)’ya İslam nimeti için hamdettin mi?

21. Bugün Allah (subhanehu ve teala)’ya işitme, görme, hissetme ve tüm diğer saymakla bitiremeyeceğimiz nimetleri için hamd ettin mi?

22. Bugün fakir ve ihtiyaç sahiplerine sadaka verdin mi?

23. Bugün bazı sebeplerden dolayı Allah (subhanehu ve teala) için kendini frenleyebildin mi?

24. Bugün kibirli olmaktan ve kendini beğenmekten sakınabildin mi?

25. Bugün Allah (subhanehu ve teala) için bir kardeşini ziyaret ettin mi?

26. Bugün kardeşlerine, komşularına ve irtibatta olduğun diğer insanlar için Allah'a dua ettin mi?

27. Bugün anne babana sevgi ve merhametle muamele ettin mi?

28. Bugün herhangi bir musibete karşı: **“İnna lillah ve inna ileyhi raciun (Biz Allah'a aیتiz ve dönüş de O'nadır).”⁹⁷** dedin mi?

29. Bugün,

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ»/
“Allah'ım, bilerek şirk koştuktan sana sığınırım ve bilmediklerim için de senden mağfiret dilerim.”⁹⁸
duasını yaptın mı?

Çünkü kim bunu söylerse Allah büyük ve küçük şirkini ondan uzaklaştıracaktır.

97 Ayette şöyle buyrulur: **“Onlara eğer bir musibet isabet ederse derler ki: ‘Biz Allah'a aیتiz ve dönüşte O'nadır.’”** (Bakara, 156)

98 Sahihdir. Ahmed ve diğerleri rivayet etmiştir. Bkz. Sahih el-Cami, hadis no: 3625.